БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 172 (663)

1 СЕНТЯБРЬ ШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Н. А. Булганин Цейлон ҳукумат делегациясини қабул қилди (1-бет).
К. Е. Ворошилов Цейлон ҳукумат делегациясини қабул қилди (1 бет).
Индонезия республикаси президенти Сукарнонинг СССРда бўлиши (1- бет).
СССР Фанлар академиясининг президиуми Сукарно жанобларига докторлик даражаси берилишини тасдиқлади (1-бет).
Областимизда (1- бет).
ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА (1- бет).
Бугун янги ўқув йили бошланди (2- бет).
ТАСС ахбороти (2-бет).
Тошкентни янада обод ва кўркам қиламиз (3- бет).
ТУРИСТ ТААССУРОТЛАРИ: **Т. Унабоев.** — Қримдан хат (4- бет).
КПСС Марказий Комитетининг баёноти ҳақида Австрияда билдирилган фикрлар (4- бет).
Германия Коммунистик партиясини йўқ қилиш мумкин эмас! (4- бет).
АҚШ Компартияси миллий комитетининг ахбороти (4- бет).
Вьетнам Демократик Республикасининг виставкаси очилди (4- бет).
Австриядан «Дўстлик поезди» келди (4- бет).

Янги ўқув йилида таълим-тарбия ишлари сифатини янада яхшилайлик

Бугун 1 сентябрь. Умумий таълим мактаблари, махсус ўрта ва олий ўқув юртларида жўшқин ҳаёт—дарс машғулотлари бошланди. Мактаб, техникум, институт ва университетларнинг муҳташам бинолари илм олишга ташна бўлган ғайратли совет ёшлари билан яна гавжум бўлди. Мактаб остонасига эндигина қадам қўйган — биринчи синфга ўқишга келган болалар ва уларнинг ота-оналарининг қувончи чексиз.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ғоят катта ғамхўрликлари туфайли мамлакатимизда халқ маорифи ҳамда олий таълим ишлари тез суръатлар билан юксалмоқда. Мактаблар, ўрта ва олий ўқув юртлари учун қурилаётган ҳашаматли бинолар ва уларда таълим олаётган ёшларнинг сони йил сайин кўпаймоқда.

Олтинчи беш йилликда мамлакатимизнинг шаҳар ва қишлоқларида умумий ўрта таълимни асосан амалга ошириш мўлжалланади. Бу муҳим ва масъулиятли вазифани муваффақиятли ҳал қилиш учун шу йилдан бошлабоқ янги мактаб бинолари қуриш, лаборатория, ўқув-тажриба кабинетлари ва мастерскойларни зарур асбоб-ускуналар билан етарли таъминлаш тадбирлари белгиланиб, амалий ишга киришилди.

Олтинчи беш йилликда областимизда 50 минг ўқувчига мўлжалланган 44 та ўрта мактаб қурилиб ишга туширилади. Шу жумладан, 17 та янгидан қурилган мактаб ва 90 дан ортиқ ўқув мастерскойи бугундан ишлай бошлайди. Янги қурилган мактабларда 5 мингдан ортиқ ўқувчи таълим олади.

Умумий ўрта маълумот олишни ва ёшларнинг юқори маълумот олишини амалга ошириш учун энг қулай шароит туғдириш мақсадида бу ўқув йилидан бошлаб ўрта мактабларнинг юқори синфларида, махсус ўрта мактабларда ва олий ўқув юртларида ўқитиш учун ҳақ олиш бекор қилинди. Кўрилаётган бу тадбирларнинг ҳаммаси таълим-тарбия ишларини янада яхшилаш учун барча имкониятларни яратиб беради.

Ўрта ва олий ўқув юртларининг коллективлари янги ўқув йилини ҳар томонлама пухта тайёргарлик билан кутиб олдилар.

Лекин ҳали бу соҳада катта камчиликлар бор. Партиямиз XX съезди мактаблардаги таълим-тарбия ишлари турмушдан, хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳозирги конкрет вазифаларидан орқада қолаётганлигини, мактабни тамомлаб чиқувчиларнинг амалий иш учун етарли тайёргарликка эга бўлмаётганликларини таъкидлаб ўтди. Партия томонидан кўрсатилган бу камчиликлар бизнинг областимиз учун ҳам тамомила тааллуқлидир. Областимизнинг шаҳар ва қишлоқларидаги 400 дан ортиқ етти йиллик мактабда ўқув мастерскойлари йўқлиги, ўқитувчиларнинг шу пайтгача меҳнат ва практикум машғулотлари бўйича на дарслик ва на программа билан таъминланмаганликлари фикримизнинг далилидир. Шу даврга қадар машинашунослик, металл ҳамда ёғоч ишлари бўйича ўзбек тилида биронта таблица ёки плакат нашр этилмади. Область ва Тошкент шаҳар халқ маорифи бўлимларининг, Ўзбекистон педагогика фанлари институти ва Ушинский номидаги ўқитувчилар малакасини ошириш институтининг кўпгина ходимлари политехника таълимининг фойдаси тўғрисида гап сотиш, қарорлар чиқаришдан конкрет амалий ишга ўтиш вақти келиб етганлигини ҳис қилмаётирлар.

Бу ўринда политехника таълими ва ўқувчиларда меҳнат малакаси ҳосил қилишда илғор мактаблар тўплаган тажрибани оммалаштириш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Сўнгги йилларда ишлаб чиқариш билан алоқани мустаҳкамлаш томон жиддий қадам ташлаган мактаблар бизда оз эмас. Область қишлоқларидаги 50 мактабда ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш бригадалари ташкил қилинган. Бу бригадалар ўз маҳаллий шароитларига қараб турли қишлоқ хўжалиги ишлари билан шуғулланмоқдалар. Шунга эришмоқ керакки, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришига яқин турган ҳамма мактабларда ишлаб чиқариш бригадалари бўлсин. Тошкент шаҳридаги айрим мактабларнинг ўз яқинларидаги завод, фабрика ва бошқа ишлаб чиқариш корхоналарининг ёрдамига суяниб, ўқув процессига политехника таълимини муваффақиятли жорий қилиш соҳасидаги тажрибаларини ҳамма мактабларга кенг ёйиш ҳам жуда катта фойда келтирган бўлур эди.

1956-1957 ўқув йилида илғор педагоглар тажрибасига суяниб, ўқитиш ишида ҳадеб уй вазифаларига ёпишиб олмай, таълим-тарбия марказини асосан синфга кўчириш керак. Бусиз ўқувчининг синфдан ташқари вақтини кўп банд қилмаслик тўғрисидаги ҳамма гаплар қуруқ ваъзхонликдангина иборат бўлиб қолади. Мактабларда узайтирилган кун режимли группалар ташкил қилиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш муҳим вазифадир.

Бу ўқув йилида таълим-тарбия ишлари савиясини янада юқори босқичга кўтаришда ўқитувчининг роли ғоят каттадир. Шунинг учун ҳам ҳар бир ўқитувчи ўз ғоявий-сиёсий савиясини тинмай ошира бориши, юксак маданиятли бўлиши, педагогик маҳоратини такомиллаштириш устида қунт билан ишлаши, дарсларга пухта тайёргарлик билан кириб, уни методик тўғри, ҳаётга боғлаб ўтиши, ўз постида ҳамма вақт жавобгарликни ҳис этиши керак.

Ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялашда комсомол ва пионер ташкилотлари зиммасига ҳам катта вазифалар юклатилган. Улар педагоглар коллективининг актив ёрдамчилари бўлишлари, ўз ишларини ёшларнинг ғайрат ва ташаббусларини ҳисобга олган ҳолда ташкил қилишлари лозим.

Мактабларга конкрет ва оператив раҳбарлик қилиш, ўқитувчиларга системали равишда методик ёрдам кўрсатиб туриш, педагогика советлари йиғилишларида таълим-тарбияга доир актуал масалаларни муҳокама қилиб туриш ўқув-тарбия ишлари сифатини яхшилашнинг муҳим шартидир. Халқ маорифи органлари буни ҳамиша эсда тутишлари зарур.

XX съезд олий ўқув юртлари олдига мутахассис кадрлар тайёрлаш сифатини ҳар томонлама яхшилашни асосий вазифа қилиб қўйди. Олий ўқув юртлари ва ўрта ўқув юртларини тамомлаб чиқаётган мутахассис кадрлар ўқимишли, Ватанимиздаги ва чет эллардаги фан ҳамда техниканинг сўнгги ютуқлари билан, шунингдек ишлаб чиқаришдаги илғор иш тажрибалари билан батафсил танишган, ишлаб чиқариш экономикасини мукаммал биладиган бўлишлари зарур. Мамлакатимизнинг иқтисодий тараққиёти манфаатлари шуни талаб қилмоқда.

Халқ маорифи. олий ва махсус ўрта таълим масалалари билан яқиндан шуғулланиш, ёшларни ўқитиш ва тарбиялаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш маҳаллий партия ва совет ташкилотларининг диққат марказида турсин.

Мактаблар, ўрта ва олий ўқув юртларида ўқув-тарбия ишлари сифатини янада яхшилайлик!

Н. А. Булганин Цейлон ҳукумат делегациясини қабул қилди

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 30 августда Цейлон ҳукумат делегациясини — Цейлоннинг Англиядаги Олий комиссари Клод Кореани (делегация бошлиғи), ташқи ишлар министрлиги ва мудофаа министрлигининг парламент секретари Т. Б. Субасингхени, молия министрининг ёрдамчиси Р. Кумарасвамини ҳамда делегация секретари Абеясингхени қабул қилди ва улар билан суҳбатлашди.

Қабул вақтида СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё Бўлимининг мудири Б. М. Волков ҳозир бўлди. (ТАСС).

К. Е. Ворошилов Цейлон ҳукумат делегациясини қабул қилди

31 августда Кремльда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов Цейлоннинг Англиядаги олий комиссари Клод Кореа (делегация бошлиғи), Цейлон ташқи ишлар министрлиги ва мудофаа министрлигининг парламент секретари Т. Б. Субасингхе, Цейлон молия министрининг ёрдамчиси Р. Кумарасвами ва делегация секретари Абеясингхелардан иборат составда Цейлон ҳукумат делегациясини қабул қилди ва улар билан суҳбатлашди.

Қабул вақтида СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов ҳозир бўлди. (ТАСС).

Индонезия республикаси президенти Сукарнонинг СССРда бўлиши

Москвада бўлган Президент Сукарно ва Индонезия Республикасининг бошқа расмий кишилари 30 августда совет пойтахти билан танишишни давом эттирдилар. Эрталабки соатларда улар Москва авиация заводида бўлдилар, бу ерда уларни ҳамма ишчилар ва мутахассислар самимият билан табрикладилар. Президент Сукарно ишчиларнинг ёнларига бориб, улар билан саломлашди, йигит ва қизларга ишлари ҳақида саволлар берди. Йиғув цехида у билан энг кекса ишчилар таништирилди, улар Индонезиянинг ўз индустриясини ривожлантиришда индонезиялик дўстларга чин қалбларидан муваффақиятлар тиладилар.

Цехларда меҳмонлар граждан ҳаво флоти учун «ИЛ-14» маркали кумушдай ялтироқ машинанинг айрим деталлари ишланишидан то тайёр қилиб чиқарилишига қадар ҳамма ишларни кўрдилар.

Пировардида, заводнинг учиш майдонида индонезиялик меҳмонлар янгигина тайёр қилиб чиқарилган «ИЛ-14» самолётининг синамоқ учун ўтказилган учишини томоша қилдилар, самолёт завод территорияси устида бир неча марта айланиб учиб юрди.

Сўнгра, Индонезия вакиллари Третьяков галереясига бордилар. Улар галериядаги санъат дурдоналарини зўр ҳавас билан кўздан кечирдилар. Жумладан, Президент Сукарно совет рассомларининг Улуғ Ватан уруши даврини кўрсатувчи асарларига алоҳида эътибор билан қаради.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин 30 августда Катта Кремль саройида Индонезия Республикасининг Президенти Сукарно шарафига зиёфат берди. Зиёфатда совет томонидан К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, П. Н. Поспелов ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари А. П. Завенягин, А. Н. Косигин, В. А. Малишев, И. Ф. Тевосян ва бошқа ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Кейинчароқ Индонезия вакиллари Кремлнинг диққатга сазовор жойлари ва тарихий ёдгорликлари билан танишдилар, Катта Кремль саройида бўлдилар, В. И. Лениннинг Кремлдаги иш кабинетини ва квартирасини кўрдилар.

Индонезиялик меҳмонлар шу куниёқ Москвадаги мачит жомийга бордилар.

* * *

30 августда президент Сукарно Бандунг конференциясида қатнашган мамлакатларнинг СССРдаги дипломатик ваколатхоналари бошлиқлари томонидан унинг шарафига берилган зиёфатда ҳозир бўлди. Зиёфатда совет томонидан К. Е. Ворошилов, Н. А. Булганин, Ш. Р. Рашидов, Д. Т. Шепилов ва бошқа ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

31 августга ўтар кечаси президент Сукарно ва унинг ҳамроҳлари поезд билан Москвадан Ленинградга жўнаб кетдилар. Президент Сукарно Ленинградда бўлганидан кейин совет мамлакати бўйлаб саёҳатга кетади.

Президент Сукарнонинг Совет Иттифоқи бўйлаб қиладиган саёҳатида унга СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ш. Р. Рашидов, СССР Олий Совети Президиумининг секретари А. Ф. Горкин, армия генерали М. И. Казаков, СССРнинг Индонезиядаги элчиси Д. А. Жуков, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё бўлимининг мудири Б. М. Волков, СССР Ташқи ишлар министрлиги Протокол бўлими мудирининг ўринбосари К. А. Кочетков, СССР Ташқи ишлар министрлиги Матбуот бўлими мудирининг ўринбосари М. А. Харламов ҳамроҳ бўладилар.

Москванинг [illegible]инград вокзалида Индонезия [illegible]зидентини СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. П. Тарасов, Совет Иттифоқи маршали В. Д. Соколовский ва бошқа расмий шахслар, шунингдек совет матбуоти вакиллари кузатиб қолдилар. (ТАСС).

СССР Фанлар академиясининг президиуми Сукарно жанобларига докторлик даражаси берилишини тасдиқлади

СССР Фанлар академияси президиумининг 31 августда академик И. П. Бардин раислиги остида бўлиб ўтган мажлисида Индонезия Республикасининг президенти Сукарно жанобларига юридик фанлари доктори деган илмий даража бериш тўғрисидаги иқтисодий, философия ва ҳуқуқ фанлари бўлимининг 1956 йил 28 августда бўлиб ўтган умумий йиғилиши қарорини кўриб чиқди.

СССР Фанлар академиясининг президиуми қарор қилди:

СССР Фанлар академияси иқтисодий, философия ва ҳуқуқ фанлари бўлими умумий йиғилишининг қарорига мувофиқ, мустамлакачилик ва миллий-озодлик кураши тўғрисидаги масала юзасидан асарлари муносабати билан Сукарно жанобларига (Индонезия Республикаси) юридик фанлари доктори деган илмий даража берилсин. (ТАСС).

Сут соғувчи Ольга Голубцова бир миллион килограмм сут соғди

ТОЛОЧИН **(Витебск области)**, (ТАСС). Ольга Семеновна Голубцова «Реконструктор» совхозида 25 йилдан бери сут соғувчи бўлиб ишлаб келмоқда. Шу вақт ичида у бир миллион килограммдан кўпроқ сут соғди.

Ўртоқ Голубцова ҳозир ҳам муваффақиятли меҳнат қилмоқда. У ўтган хўжалик йилида ҳар бир сигирдан қарийб 4 минг килограммдан сут соғиб олди.

Қирғизистон ССР. Олтинчи беш йилликда Катта Чу канали қурилиши тамомланиши керак. Бу эса Чу водисида 115 минг гектар ерни суғориш имкониятини беради. Шу кунларда каналнинг шарқий шохобчаси бош қурилишида ишлар тез суръатлар билан олиб борилмоқда. **Суратда:** Катта Чу канали шарқий шохобчаси бош қурилишининг умумий кўриниши.

В. Байдалов фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Областимизда

☆

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети сут етиштириш юзасидан областлар, районлар ва машина-трактор станциялари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1955 йил 1 октябрдан 1956 йил 1 августгача бўлган якунларини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидаги районларга берилсин:

Тошкент областининг **Ўрта Чирчиқ** районига, бу район сут етиштириш планини 95,7 процент бажарган ва ҳар бир соғин сигирдан 792 килограммдан сут соғиб олган.

Қизил байроқ шу областнинг Қорасув районидан олиб берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидаги МТСларга берилсин:

Тошкент областининг **Юқори Чирчиқ районидаги 2-МТСга,** бу МТС хизмат қиладиган колхозларда сут етиштириш плани 115,5 процент бажарилган ва ҳар бир соғин сигирдан 1056 килограммдан сут соғиб олинган.

Қизил байроқ шу областдаги Орджоникидзе районидан олиб берилсин.

Пайвандлаш ишлари автоматлаштирилаётир

«СХС-1,2» маркали битта горизонталь-шпинделли пахта териш машинасини ишлаб чиқариш учун ҳаммаси бўлиб 250 метр чок пайванд қилинади. Бу операцияни оддий усулда бажариш жуда кўп вақт ва ишчи кучини талаб қилади. Бундай оддий усул маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга имкон бермас эди.

«Ташсельмаш» заводининг новаторлари ишлаб чиқаришда жуда кўп ва кенг қўлланиладиган пайвандлаш ишини автоматлаштириш соҳасида бирқанча ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширмоқдалар. Яқинда заводга Патон номидаги Киев пайвандлаш институти конструкцияси асосида тайёрланган ПШ-54 маркали ярим автомат станок келтирилди. Янги автомат қўл меҳнатини анча енгиллаштирди ва пайвандлаш участкаларида меҳнат унумдорлигини икки ҳисса ошириш, кўпгина қимматли материалларни иқтисод қилиш имкониятини берди.

Бундан ташқари, новатор ишчилар пахта териш машинасининг энг мураккаб қисми ҳисобланган касеталар чокининг олди томонини пайванд қилиш учун унга катта габаритли бўлмаган мослама тайёрладилар. Бу мосламани қўлланиш натижасида машинага флюс йиғиш бункери, газ чиқариш вентилятори ва бошқа қисмларни ўрнатиш осонлашди. Шунга ўхшаш яна бир қанча янгиликларнинг ишлаб чиқаришга жорий қилиниши завод пайвандчиларининг меҳнат унумини беш марта кўпайтирди.

Ҳозир пахта териш машинаси чоклари ва бирикмаларининг деярли ярми автомат усулда пайванд қилинаётир.

Р. АБДУЛЛАЕВ.

Тошкент районидаги Ленин номли колхоз аъзолари полиз экинларидан мўл ҳосил етиштирдилар. Шу кунларда колхоз шаҳардаги сабзавот дўконларига ва иттифоқимиздаги бошқа шаҳарларга кўплаб қовун ва тарвузлар юбормоқда. **Суратда:** колхознинг звено бошлиғи ўртоқ **Х. Мақсудов** қовун узмоқда.

Х. Хаитмуҳамедов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилиш яхшиланмоқда

Бу йил Қорасув районидаги Свердлов номли колхозда сабзавот экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Айниқса колхознинг Икром Рустамбеков, Шокир Исмоилов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида полиз экинлари кўп бўлди.

Бу эса шаҳар меҳнаткашларини картошка, қовун, тарвуз маҳсулотлари билан кўпроқ таъминлаш имкониятини берди. Ҳозир колхознинг Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларида 13 сабзавот дўкони ишлаб турипти. Ҳозиргача колхоз сабзавот экинларидан 2 миллион сўмдан зиёдроқ даромад қилди. Бу, ўтган йилнинг шу вақтига қараганда икки баравар кўпдир.

Гектаридан 400 центнердан карам

Тошкент районидаги илғор колхозларда эртаги картошка, карам ва бошқа экинлардан мўл ҳосил йиғиб олинмоқда. «XX партсъезд» колхозининг ўртоқ Шерматов бошлиқ 8-бригада аъзолари эртаги карамнинг ҳар гектаридан 380 центнердан, «Сталинград» колхозининг ўртоқ Фозилов бошлиқ 4- бригада аъзолари 400 центнердан карам олди.

Куйбишев номли колхознинг илғор бригадаларида ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Хрушчев номли, Чоштепа қишлоқ советидаги Ленин номли колхозларда ҳам эртаги картошка ва карамдан мўл ҳосил олинди.

Посёлка кун сайин кўркамлашмоқда

Октябрь районининг марказига айлантириш учун мўлжалланган Пахта посёлкаси обод бўлиб, кун сайин кўркамлашиб бормоқда. Янги-янги бинолар қад кўтармоқда, кўчалар кенгайтирилиб, атрофи кўкаламзорлаштирилмоқда.

Посёлкада 15 койкалик касалхона аптека, почта, ошхона бинолари қуриб тугалланди, Октябрская, Педагогическая, Проектная каби янги кўчалар бунёдга келди. Район партия комитети ва район комсомол комитети учун икки қаватли янги бино қурилиши тамомланди.

Шунингдек, райондаги Сталин номли колхозда 100 бош қорамол сиғадиган янги типда молхона, 80 тонна миқдорда силос кетадиган башня бинолари ҳам қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Янги уй-жой бинолари

Бекобод шаҳрида меҳнаткашлар учун уй-жой, маданий-маиший бинолар қуриш кун сайин кўпайиб бормоқда. Тошкент шаҳар қурилиш бошқармасининг Бекобод конторасн бинокорлари ишчи ва хизматчиларга кўплаб арзон, яшаш учун қулай бўлган уй-жой бинолари қуриб бериш туйғуси билан меҳнат қилаётирлар.

Ўртоқ Волков бошчилик қилаётган участка бинокорлари қурилишда ортиқча харажат ва исрофгарчиликларга барҳам бериб, меҳнат унумдорлигини оширишга муваффақ бўлмоқдалар. Шчиталов, Э. Осмонов каби ўнлаб илғорлар прогрессив иш методларини усталик билан қўллаш натижасида смена нормасини 140 га етказиб бажараётирлар.

Меҳнатсевар бинокорлар август ойининг ўзида 2 та икки квартирали уйни истиқомат қилувчиларга топширдилар, яна 2 та уй-жой биносини қуриб битказдилар.

Шаҳарда якка тартибда солинаётган 24 та бинони битказиб, меҳнаткашлар ихтиёрига бериш вазифаси ҳам шу коллектив зиммасига юклатилган. Ҳозир бу объектлардан бир нечтасининг деворлари қад кўтарди. Бинокорлар уй деворларини сувош, томини ёпиш, эшик ва деразалар ўрнатиш ишларини жадал суръатлар билан олиб бораётирлар.

Р. МАНСУРОВ.

Миришкорлар

«Қибрай» узумчилик совхозининг агрономи Мухтор Алауддинов ва 3- бўлим бошлиғи Қодир Одилов билан баҳаво узумзорларга етиб келганимизда қуёш эндигина кўтарилиб келаётган эди. Ток новдалари олтиндек сап-сариқ узум бошларини барглари орасига яшириб, тонгнинг соф, салқин шабадасидан ҳузур олаётгандек эди... Бу узумзор ниҳоятда кенг пайкал бўлиб, биринчи пайкалда 50, иккинчи ва учинчисида эса 40 гектардан ортиқ токзор бор.

Ишкомлар орасидан ўтиб борарканмиз, қийғос пишиб турган ҳисобсиз узумларни кўриб кўз қувонади.

— Бу чинакам меҳнат самараси, — дейди агроном «Победа» узум сортидан бир бош узаркан. — Бу пайкал Ғофур Юсупов бригадасига қарайди. Ток новдалари сўриларга олингандан то шу кунгача меҳнатсевар боғбонлар тиниб-тинчимадилар. Новда тагини қанча юмшатсангиз, ҳосил шунча ошаверади. Миришкор боғбонлардан Хўжабой Топпов, Абдураҳмон Эштоев, Икром Суннатов, Сову Салимбоев каби ўртоқлар токларни шунга амал қилган ҳолда парвариш қиладилар. Натижада узумзорларда мўл ҳосил етиштирилаётир.

«Қибрай» деб ёзиб қўйилган яшиклар Ленинград ва Одессадан тортиб то Сибирь ғаллакорларигача юбориб турилади.

Совхознинг ҳамма бўлимларидаги токзорларда мўл ҳосил етиштирилган. Бу йил меҳнатсевар боғбонлар совхоз бўйича ҳар гектар ердаги узумдан 90 процентдан ҳосил олишни планлаштирганлар. Катта узумлар ҳам узилаяпти. Ҳосил ҳаммани севинтирмоқда.

Совхоз ишчилари бу йил давлатга камида 3500 тонна юқори сифатли узум топширадилар. Узумнинг 700 тоннаси бошқа шаҳарларга, шу жумладан, Москвага ҳам юборилади.

Совхоз боғбонларининг ташаббуси билан мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларига янги нав узумлардан кўплаб қаламчалар юбориб турилади. Масалан, эрта кўкламда Сибирга, Узоқ Шарққа ва Қозоғистон республикасига 800 минг дона қаламча юборилди.

Соҳибкор боғбонлар СССР Министрлар Совети ва КПСС Марказий Комитетининг «Резавор, мева ва узум ҳосилини ошириш, тайёрлашни кучайтириш ҳақида»ги қарорини кенг муҳокама қилдилар. Улар жонажон партиямиз ва ҳукуматимизнинг бу қарорига амал қилиб, янги боғлар яратиш, узум сортларини кўпайтириш, мўл ҳосилни нобуд қилмай, давлатга тезроқ топшириш учун янада ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Т. УРУНОВ.

Бугун янги ўқув йили бошланди

Янги ўқув йилида янги муваффақиятларга эришайлик!

Оталик ташкилотларининг ёрдами билан

Каникул кунларида роҳатланиб дам олиб, янги куч-ғайрат тўплаган қувноқ ўғил-қизлар яна жонажон мактаблари қучоғига, қадрдон синфларига қайтиб келдилар. Оҳангарон шаҳар мактаблари Ватан ва халқимиз учун онгли, интизомли, коммунистик аҳлоқ эгаси бўлган билимдон, меҳнатсевар гражданларни тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Партия ва ҳукуматимизнинг халқ маорифи тўғрисида қилаётган ғамхўрликларидан илҳомланган шаҳар халқ маорифи органлари ва оталик ташкилотлари бу йил янги ўқув йилига тайёргарликни ҳар томонлама кучайтириб юбориб, яхши натижаларга эришдилар. Шаҳарда янгидан битта ўрта мактаб ташкил қилинди. «Узбекшахтострой» трестига қарашли 3- қурилиш бошқармасининг бинокорлари бу янги мактаб учун икки қаватли ҳашаматли бино қуриб бердилар. Бино синф хоналари, лабораториялар ва ўқув мастерскойларига эга. Шундай қилиб, бугун шаҳарда 6 ўрта, 3 та ишчи-ёшлар мактабида машғулотлар бошланди.

Мактабларни янги ўқув йилига тайёрлаш ва политехника таълими учун етарли моддий база вужудга келтиришда оталик ташкилотлари активлик кўрсатдилар. Шаҳарнинг йирик саноат корхоналаридан бўлган кўмир разрези ва юк ортиш-транспорт бошқармаси 2, 3 ва 10-ўрта мактабларни сифатли ремонтдан чиқаришга ёрдамлашиш билан бирга, кустовой ўқув мастерскойлари қуриб бердилар. Бу мастерскойда слесарлик, токарлик ва автодело бўлимлари бор.

«Узбекшахтострой» тресте 3-қурилиш бошқармасининг 6-ўрта мактабга кўрсатган оталик ёрдамини ҳам алоҳида таъкидлаб кўрсатиш керак. Бошқарма мактаб учун мастерской биноси қуриб берди. Мастерскойда политехник таълимни амалга ошириш ва ўқувчиларни меҳнатга ўргатиш учун зарур шароит яратилган.

Шунингдек цемент заводи, давлат район электростанцияси, «Узбекуголь» трестининг уй-жой бўлими каби ташкилотлар ҳам ўз оталикларидаги 1,7 ва 5-мактабларни янги ўқув йилига бекамукўст тайёрлашда катта ёрдам бердилар.

М. РАҲИМОВ,
И. АҲМЕДОВ.

Мактаблардан дараклар

Мирзачўл районидаги Куйбишев номли 1-ўрта мактабда бу йил 600 ўқувчи таълим олади, жумладан 100 бола мактаб остонасига биринчи марта қадам қўйди. Бу ерда 1956-1957 ўқув йилига пухта тайёргарлик кўрилди; 300 парта ремонт қилиниб, бўялди, янгидан 10 та парта, 14 та доска келтирилди, қиш учун 30 тонна кўмир ғамлаб қўйилди. Оталик қилувчи 1-МТС мактабга ЧТЗ маркали трактор, сеялка, борона, кўрак чувиш машинаси берди. Мактабда гараж ва мастерской ташкил қилинди. Шунингдек, ҳамма синф хоналари электрлаштирилди.

С. ХОЛИҚУЛ.

Суратда: Куйбишев район территориясида қурилган ва бугун ишга туширилган 148- янги мактаб биносининг умумий кўриниши.

В. Салов фотоси.

Инженер кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилаймиз

Янги ўқув йили партия XX съезди қарорларига қатъий равишда амал қилиб, саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилиш соҳаларида катта ютуқлар қўлга киритилаётган бир шароитда бошланди.

КПСС XX съезди ва партия Марказий Комитетининг бошқа муҳим қарорларида белгилаб берилган катта вазифаларни амалга ошириш учун курашиб, институтимиз коллективи ўқув-тарбия ва илмий-текшириш ишлари сифатини бирмунча яхшилашга эришди. Ўтган ўқув йилида институт мамлакатимизга 670 юқори малакали инженер кадрлар етказиб берди, муҳим халқ хўжалиги аҳамиятига эга бўлган илмий-текшириш ишлари бажарилди, фанларни ўқитиш янада юқори савияга кўтарилди, студентлар ва профессор-ўқитувчилар орасида меҳнат интизоми мустаҳкамланди.

1956-1957 ўқув йилида институтда 5 минг студент таълим олади. Янги ўқув йили студентларга мустаҳкам билим бериш, уларни коммунистик аҳлоқ руҳида тарбиялашда янги муваффақиятларни қўлга киритиш билан нишонланиши керак.

Бизнинг олдимизда социалистик саноатнинг турли соҳалари учун мамлакатимиздаги ҳамда чет эллардаги фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари билан қуролланган, назарий жиҳатдан етук, ишлаб чиқаришни, унинг экономикаси ва ташкил қилинишини мукаммал биладиган, ишлаб чиқаришдаги илғор иш тажрибалари билан батафсил танишган мутахассис кадрлар тайёрлаб чиқаришдек шарафли ва масъулиятли вазифа турибди. Бу вазифани муваффақиятли бажариш аввало профессор ва ўқитувчиларга боғлиқ. Улар мавжуд моддий базалардан унумли фойдаланиб, назарий курсни амалий тажриба билан чамбарчас боғлаб ўтишлари, ўз фанлари соҳасидаги энг янги ютуқлар билан барча студентларнинг таниш бўлишларига эришишлари лозим. Уйга бериладиган вазифалар, курс ва лаборатория ишларини тўла ҳамда сифатли бажаришда студентларга нисбатан талабчан бўлиш ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

Институт маъмурияти, партия ва комсомол ташкилотлари ўқишнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ шу йил қабул қилинган биринчи курс студентларига алоҳида эътибор беришлари зарур. Уларга олий ўқув юртида муваффақиятли ўқишнинг асосий гарови системали равишда дарс тайёрлаш, ўз устида кунт билан ишлаш эканлигини тушунтиришлари лозим. Янги ўқув йилининг энг муҳим вазифаси календарь планлари тузиш, уйга вазифалар бериш ва уни қабул қилиб олиш, семинар машғулотлари ўтказиш билангина чегараланиб қолмасдан, ана шу планлар, уй вазифаларининг қай даражада сифатли бажарилганлиги устидан доимо контроль ўрнатиш керак. Бу эса студентларнинг ўқишдаги масъулиятини оширади.

Бу ўқув йилидан бошлаб институтда КПСС тарихи, Сиёсий иқтисод ва Фалсафа фанлари ўқитила бошлайди. Ижтимоий фанлар бўлажак мутахассисларга марксизм-ленинизм назарияси бўйича мустаҳкам билим бериши лозим. Марксизм-ленинизмнинг ғолиб назариясини ўрганиш студентларнинг ғоявий-сиёсий жиҳатдан ўсишларига, мустақил ҳаётга ўтганларида эса янги-янги масалаларни муваффақиятли ҳал қилишларига ёрдам беради. КПСС тарихи, Сиёсий иқтисод ва Фалсафа кафедралари ходимларининг вазифаси студентларда ижтимоий фанни ўрганишга нисбатан муҳаббат уйғотиш, бу фанни ўрганишда догматизм ва қироатхонликка сира йўл қўймасликдан иборатдир. Дарс бериш процессида тарихий воқиаларни ёритишга субъектив ёндашишга йўл қўймаслик, шахсга сиғиниш ва унинг оқибатларига қарши курашга алоҳида эътибор бериш талаб қилинади.

Ўқув ишлари билан бир қаторда студентлар орасида, айниқса биринчи курс студентлари орасида сиёсий-тарбиявий ишлар олиб боришга ҳам жиддий эътибор берилиши зарур. Институт маъмурияти, партия ва комсомол ташкилотлари студентларни дўстлик ва коллективизм, топширилган иш юзасидан жавобгарликни ҳис этиш руҳида тарбиялашлари керак. Сиёсий-тарбиявий ишлар ёш инженер кадрлар тайёрлаш сифатини яхшилашга хизмат қилсин.

Шубҳа йўқки, институтимиз коллективи зўр уюшқоқлик билан бошлаб юборилган янги ўқув йилида ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялаш ишида жиддий ютуқларга эришади.

М. И. НИЁЗОВ,
Ўрта Осиё Политехника институтининг директори.

Кончилик техникумида

Тошкентдаги кончилик техникуми республикамиздаги ёш ўқув юртларидан биридир. Техникум ташкил этилганидан бери ўтган 9 йил ичида 2,5 мингдан ортиқ ўрта малакали кон ва қурилиш техниклари тайёрлаб чиқарди. Техникум тарбиялаган ёшлар Кузбасс, Қарағанда, Донбасс, Оҳангарон кўмир конларида, саноат-граждан қурилишларида муваффақият билан ишламоқдалар. Фақат ўтган ўқув йилининг ўзида техникумни 180 киши тамомлаб, ҳаётга йўлланма—диплом олди. Бу йил эса, техникумнинг кон-электромеханика ва саноат-граждан қурилиши факультетларига 10-синфни тамомлаганлардан 360 киши қабул қилинди. Қабул имтиҳонлари юксак талабчанлик вазиятида ўтди.

Техникумда ўз мутахассислик соҳасини пухта биладиган, яхши амалий тайёргарлиги бўлган кадрлар етиштириш учун ҳамма шароит бор. Катта ўқитувчилар коллективи, приборлар, кўргазмали ўқув қуроллари билан таъминланган тажриба кабинетлари, дурадгорлик, слесарлик, механика, темирчилик устахоналари студентлар хизматида.

Техникумнинг ўқув корпуси ва студентлар ётоқхонасини ремонт қилиш ишларига давлат томонидан 200 минг сўмлик маблағ сарфланди.

Аудиториялар, ётоқхона, барча инвентарлар, ўқув қуроллари сифатли ремонтдан чиқарилиши билан бирга, янгидан 3 та қурилиш лабораторияси ташкил қилиниб, зарур асбоб-ускуналар билан таъминланди. Техникумга 2 та экскаватор, 3 та бетоно-мешалка, 1 та раствор насоси келтирилди. Булар саноат-граждан қурилиши факультети студентларини қурилиш индустрияси билан яқиндан таништириш, умуман, назарий ўқиш билан практикани ўзаро боғлаб олиб бориш имконини беради.

Бу йил техникум ҳузурида биринчи марта сиртқи бўлим очилади. Кириш имтиҳонлари 15 сентябрдан бошланадиган бу сиртқи бўлимнинг 1 курсига 100 киши қабул қилинади. Улар ишлаб турганлари ҳолда ўқиб, ўрта малакали тоғ ва қурилиш техниклари бўлиб етишадилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,
Т. [illegible]КМИДДИНОВ.

Мактаблардан дараклар

Октябрь районидаги Ҳамза номли 1-ўрта мактаб 1 сентябрни ҳар томонлама пухта тайёргарлик билан кутиб олди. Мактаб биноси, 300 дан ортиқ парта, 20 доска, 35 стол-стул, 11 шкаф сифатли ремонтдан чиқарилди. Қўшимча равишда 2 та синф хонаси қурилди. Ремонт ишларига Эскиқовунчи қишлоқ Совети яқиндан ёрдам берди. Мактабга 11,5 минг сўмлик дарслик китоблари, 21 минг сўмлик дафтар ва бошқа ўқув қуроллари келтирилиб, ўқувчиларга тарқатилди. Мактаб дирекцияси ва педагоглар коллективи янги ўқув йилида янги муваффақиятларга эришиш тадбирларини кўрмоқдалар.

А. ЖАЛОЛОВ.

БОҒЧАДАН МАКТАБГА

«Болалар, эрталикка тайёрланинг!» деган буйруқ боғчадаги ўғил ва қизларни беҳад қувонтириб юборди. Катта группанинг болалари махсус хонага байрам кийимларини кийиш учун кириб кетишди. Бир пасдан сўнг улар севинч билан саф бўлиб чиқа бошладилар. Ўғил болаларнинг эгнида хошиясига ироқи тикилган украинча кўйлак ва ҳаворанг сатиндан шаровар, жажжи-жажжи қизчаларнинг бошларидаги рўмол билан эгниларидаги сарафан эса жуда чиройлик матодан тикилган. Кийимлар ўғил ва қиз болаларнинг бўйи-бастига мослаб шинам қилиб тикилган. Бугун боғча болаларининг чинакам байрами. Катта группадагилар мактабга узатиладилар, кичик группадагилар ўрта группага, ўрта группадагилар эса катта группага ўтадилар.

Байрам кийимидаги катта группа болалари саф-саф бўлиб, гулзор ёнидан ўтишди-да, боғча зали эшигига келиб тўхташди. Ичкарида музика раҳбари Лидия Ивановна Глушкова пианинода юриш марши чалди. Бу «Залга марҳамат!» деган команда эди. Болалар одоб ва тартиб билан музика оҳангига муносиб қадам ташлаб залга кириб келишди-да, кичкина-кичкина стулчаларга ўтиришди. Залга бошқа группаларнинг вакиллари, тарбиячилар, ота-оналар йиғилган эди.

Боғча мудираси Мафират Олимхонова қисқача нутқ сўзлаб, мактабга тантанали равишда узатишга бағишланган эрталикни очиқ деб эълон қилади, ўғил ва қизларга ўқишда муваффақиятлар тилади. Ота-оналар номидан сўзлаган Мукаррам Юсупова, Исҳоқ Юсупов ўртоқлар болаларга яхши тарбия берган боғча маъмурияти ва тарбиячиларга миннатдорчилик билдирадилар.

Энди катта группанинг болалари уч йил давомида жонажон боғча қучоғида ўрганган ўйин, ашула, дикломацияларидан иборат программада томоша кўрсата бошлайдилар. Ўғил ва қизчалар физкультура машқини усталик билан бажарадилар. Ундан кейин музика раҳбари ўзбек халқ куйларидан «Аскарча»ни чалади. Тўрт қиз, тўрт ўғил бола чиқиб ўйнайди. Уларнинг рақси музика билан жуда уйғун бўлганлигидан ҳаракатлари келишган, тартибли ва ёқимли. Кўриб завқ қиласиз. Кейинги ўйин—рус халқ рақсини ҳам болалар яхши ижро этадилар. Сўнг «Биз мактабга борамиз» деган қўшиқ янграйди. Қўшиқнинг:

Мактабларнинг эшиклари
Бизга очилган бутун,
Биз биринчи синфга кириб
Ўқий бошлаймиз бугун

деган сатрлари тантанали ва ёқимли жаранглайди.

Ашула кетидан рақс, рақс кетидан дикломация ижро этилади. «Дарё шамоли» деган рус халқ қўшиғи, «Болалар боқчасида» ашуласи, «Ватаним», «Яша, улуғ Москва» каби шеърлар моҳирлик билан айтилади. Айниқса, «Мени топ» деган ўйин болаларга кўп қувонч ва завқ бағишлайди. Малик Маҳкамов, Раъно Султонова, Алишер Юсупов, Фания Ҳуснуллина каби ўғил ва қизчалар ашула ва рақсларни усталик билан ижро этиб, ўз қобилиятларини намойиш қилдилар.

Катта группадагиларни мактабга узатишга бағишланган тантанали эрталик жуда кўнгилли ўтди. Боғча мудираси Маърифат Олимхонова ҳар бир ўғил-қизга «Алифбе» китоби, дафтар, қалам совға қилди. Кичкинтойлар эса ака ва опаларига гулдасталар тақдим этдилар. Болалар завқ билан «Бизнинг боғчамиз» қўшиғини куйлайдилар...

Октябрь район маориф бўлимига қарашли 88-болалар боғчасида таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Боғчадаги тўрт группада 115 бола тарбияланмоқда. Буларнинг 27 таси бугун мактаб қучоғига келдилар. Улар Ҳикоят Пўлатова, Робия Шоаҳмедова, Клара Орипова сингари ўз ишини севган меҳрибон тарбиячиларидан турли ўйинларни, ашула ва рақсларни ўргандилар, нутқларини ўстирдилар.

Болалар боғчаси қўйнида уч йил тарбияланган бу қувноқ ўғил ва қизчалар бугун шаҳардаги 1, 24, 35, 111, 115-мактабларнинг кенг, ёруғ синфларида ўтириб, биринчи кунги дарс машғулотини тинглайдилар.

М. ЯҲЁЕВ,
М. МИРХЎЖАЕВ.

Суратда: боғча мудираси Маърифат Олимхонова болаларга «Алифбе» китоби ва бошқа ўқув қуроллари совға қилмоқда.

А. Котулев фотоси.

ТАСС АХБОРОТИ

Совет Иттифоқида ядро қуролининг янгидан синаб кўрилганлиги тўғрисида

24 ва 30 августда Совет Иттифоқида ядро қуроли синаб кўрилди. Бундан аввалги синаб кўришлар каби бу галги синаб кўришлардан кўзланган мақсад ядро қуролини такомиллаштириш ва бу қуролнинг қўшинларнинг ҳар хил турларини қуроллантиришга мослаштириб янги типларини ишлаб чиқишдир.

Одатда Совет Иттифоқида ядро қуроли жуда баландликда синаб кўриладики, бу нарса радиоактив сочилмаларининг ёғилишини кескин камайтириш имконини беради. Шу мақсадда синаб кўриладиган зарядларда актив моддалар мумкин қадар оз миқдорда ишлатилади.

Совет Иттифоқида ядро қуролининг ана шу синаб кўрилиши муносабати билан ТАСС қуйидагиларни маълум қилишга вакил этилган.

Совет Ҳукумати ўзининг тинчликсевар сиёсатига амал қилиб, атом ва водород қуролини сўзсиз тақиқлаш тўғрисида БМТга бирнеча марта таклифлар киритди. 1956 йил кўкламида СССР Ҳукумати атом ва водород қуролига эга бўлган давлатлар қуролсизланишнинг бошқа масалалари бўйича битимга келинишдан қатъий назар, бу турдаги қуролни синаб кўришни тўхтатиш мажбуриятни олишлари керак, деган таклифни киритди. Бундай битим атом қуролини тақиқлаш ва йўқотишда дастлабки қадам бўла олур ҳамда давлатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлашга ёрдам берур эди.

АҚШидаги давлат арбоблари Совет Иттифоқида атом қуроли синаб кўрилганлиги муносабати билан атом энергияси устидан халқаро контроллик ўрнатиш зарурлиги тўғрисида гапирмоқдалар. Совет Ҳукумати ядро қуролини синаб кўриш устидан махсус контроллик ўрнатишнинг ҳеч қандай системаси талаб қилинмайди, чунки ҳозирги замондаги техника воситалари ядро қуроли ер юзининг қаерида синаб кўрилмасин уни осонлик билан билиб олишга имкон беради, деб ҳисоблайди.

Бироқ шу нарса маълумки, Совет Ҳукуматининг атом ва водород қуролини тақиқлаш тўғрисидаги таклифи каби бу таклифи ҳам Америка Қўшма Штатлари ҳамда Ғарбдаги айрим давлатлар томонидан қўллаб-қувватланмаётир. Шунингдек бу йил АҚШ ва Англияда ядро ва термо ядро қуроли синаб кўрилганлиги ҳам маълумдир. Совет Ҳукумати бундай вазият билан ҳисоблашмасдан қололмайди ва ўз хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб, ядро қуролини синаб кўришга тегишинча эътибор беришга мажбурдир.

Шунга қарамай, Совет Ҳукумати ядро қуролини ишлаб чиқариш, сақлаш ва уни қўлланишни тамомила тақиқлаш ҳамда бу қуролнинг синаб кўриш мақсадида портлатилишини тақиқлаш тўғрисида халқаро битим тузиш йўлидаги ҳаракатини бундан буён ҳам бўшаштирмасликка интилади.

Шу билан бирга Совет Ҳукумати атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш юзасидан олиб борилаётган ишларни бутун чоралар билан кенгайтириб боради.

Байрамдан сўнг терим кучайтирилди

Пахта байрамини қувона-қувона ўтказган Бўка ва Пискент район пахтакорлари пахтаси чамандай очила бошлаган кенг далалар қўйнида. Улар етиштирилган мўл ҳосилни пешма-пеш териб олишга киришдилар. Кундан-кунга пахта ғарамлари баландроқ кўтарилиб бормоқда, хирмонларга барака кирмоқда. Колхозлар билан пахта пунктлари ўртасидаги йўллар серқатнов—пахта ортилган машиналар, автокачкалар тобора тез-тез ўтиб турибди, бу ҳаракатлар жойидан қўзғалган катта эшелон зўр куч билан тезланиб бораётганини эслатади.

Бўка район колхозчилари Пахта байрами куни 27 минг 675 тонна ўрнига, 32 минг тонна, пискентликлар 17 минг 792 тонна ўрнига, 18 минг 650 тонна пахта етказиб беришга аҳд қилган эдилар. Улар шу социалистик мажбуриятни шараф билан бажардилар. Улар Пахта байрами кунлари ўзлари эришган ғалабаларни намойиш қилиш билан бирга, партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорларга чексиз ғамхўрликларидан миннатдор бўлиб, бугун улар шу ғамхўрликка жавобан мўл ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишни қизитиб юбордилар.

Пискент районидаги Сталин номли колхознинг Даштан Гайдаров бошлиқ бригадасида шу кунларда иш жадал. Бу ердаги теримчи қизларнинг қўли-қўлига тегмайди, ҳаракат зўр, иш жадал бормоқда. Биз илғор теримчиларни сўраган эдик, Тўйди номли қиз сўзга аралашди.

— Бу ерда ёмон теримчи йўқ, бири-биридан ўтади, бири-биридан яхши. Сизга қайси бирини айтиб берайлик? — деди кулиб.

Бу қизнинг гапи тўғри экан. Табелни бирма-бир кўздан кечирганда, худди ана шу Тўйди Назирова шу кунларда нормадаги 40 килограмм ўрнига 120 килограммдан пахта тераётганини аниқладик. Бир бугина эмас, Сафира Юсупова, Сония Мамерова, опа-сингил Саври ва Нури Турғунбоевалар, Султон Гайдарова, Муҳаббат Аҳмедовалар ҳам 120-135 килограммдан пахта термоқдалар.

Ҳақиқатан ҳам бу ердаги теримчилар жуда ишчан экан, улар бир-биридан қолишни ор деб биладилар. Шунинг учун ҳам шу колхознинг Расулев бошлиқ бригадасида ўрта ҳисобда ҳар бир теримчи бир кунда 53 килограммдан пахта тераётган бўлса, Даштан Гайдаров бошлиқ бригада теримчилари 85 килограммдан пахта термоқдалар. Бу ердаги кишиларнинг ҳаракати зўр, сўзлари самимий, руҳлари шу қадар баландки, улар партия ва ҳукуматимизнинг пахтанинг нархини ошириш, натура ҳақини, ўғит нархини камайтириш ва сувни бепул қилиш тўғрисидаги қароридан бениҳоя хурсанд эканликлари яққол сезилиб турарди.

— Ўтган йили биз ҳар гектар ердан 23 центнер ўрнига 28 центнердан ҳосил олиб, пахта планини 10 октябрда бажарган эдик, — деди колхозчилардан бири, — бу йил ҳар гектар ердан 23,5 центнер ўрнига 35 центнердан ҳосил олиш учун ва пахта тайёрлаш планини 1 октябргача 100 процент қилиб бажариш учун курашмоқдамиз.

Бу фидокор кишилар ҳозир бригаданинг 10 процент миқдоридаги пахтасини териб давлатга топширганлар.

Теримнинг дастлабки кунлариданоқ Молотов номли колхоз аъзолари ҳам ишга жадал киришиб кетдилар ва графикни ошириб бажармоқдалар. Бу колхознинг Шакар Алимова, Маҳбуба Холматова, Жамила Бадалова каби теримчи қизлари Сталин номли колхознинг қизларидан қолишмайдилар. Улар ҳам ҳар куни 120-130 килограммдан пахта термоқдалар. Колхознинг Ҳамдам Мамадалиев, Ўрозбой Юсупов бошлиқ бригадалари пахта теримида пешқадам бўлиб бормоқда.

Пискент районидаги Калинин номли колхознинг Ғози Имомов, Парда Исматов, Эшвой Алиқулов, Каганович номли колхознинг Умар Қўқонов, Уран Ҳайтқулов бошлиқ бригадаларида ҳам пахта йиғим-терими уюшқоқлик билан олиб борилаётир.

Бўка районидаги 1400 гектар пахта майдонига эга бўлган Каганович номли, Оҳунбобоев номли, Карл Маркс номли, Маленков номли ва бошқа колхозларда ҳам пахта теримига қизғин киришилди. Каганович номли колхознинг Зеби Ҳайдарова, Ойша Усмонова, Меҳри Яҳёева, Ҳикоят Илёсова сингари ўнбеш мингчи теримчилари енг шимариб пахта термоқдалар. Улар бир неча юз килограммдан пахта териб, хирмонга топширдилар. Ўтган йили 27 тонна пахта терган Хрушчев номли колхознинг машҳур теримчиси Саодат Гулаҳмедова дастлабки кунларданоқ барчага намуна кўрсатаётир.

Шу кунларда Бўка ва Пискент районларида теримчиларнинг унумли ишлашлари учун барча тадбирлар кўрилмоқда. Очилган пахтани пешма-пеш териб олиш учун чоралар амалга оширилаётир. Ҳозирги ғанимат фурсатдан ва мавжуд ишчи кучларидан унумли ва мақсадга мувофиқ тўғри фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЧЕВАР ТЕРИМЧИЛАР

Дугоналар пахтазорга етиб келганларида далада ҳали ҳеч ким кўринмас эди. Улар пахтаси қийғос очилган эгатларни танлашди-да, теримга киришиб кетишди.

— Лола, сен бугун қанча пахта термоқчисан, — деб сўради Зуҳра чаноқлардаги лўппи пахталарни чаққонлик билан олиб этагига жойлар экан.

— 80 килограммдан кам бўлмайди, — жавоб берди Лола ишдан бош кўтармай,— сен-чи?

— Сендан қолармидим, — деди Зуҳра ва чаққон ҳаракат қилиб пахта теришда давом этди.

Бироздан сўнг уларнинг сафига Т. Билолова, У. Содиқова каби чевар теримчилар ҳам келиб қўшилдилар, енг шимариб пахта теримига киришиб кетдилар. Улар бирбирларидан ўзишга, кўп пахта теришга ҳаракат қилишарди.

Кечқурун табелчи Зуҳранинг терган пахталарини қабул қилиб оларкан, Лола унга кулиб қараб қўйди. Чунки уларнинг иккаласи ҳам 80 килограммдан ошириб пахта терган эдилар.

Орджоникидзе районидаги Маленков номли колхоз аъзолари бу йил пахта теримини ўтган йилдагига қараганда 10 кун олдин бошладилар. Терим уюшқоқлик ва бирдамлик билан ўтказилаётир. Айниқса 12- бригаданинг чевар теримчилари бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Илғор теримчилардан Лола Тўраева, Зуҳра Жўраевалар ҳар куни 80-85 килограммдан пахта териб, кундалик нормаларини ортиғи билан бажармоқдалар.

Суратда (чапдан ўнгга): **Л. Тўраева, З. Жўраева ва Т. Билолова** ўртоқлар пахта термоқдалар.

М. Содиқов фотоси.

Кўплаб пахта топширилмоқда

Верхне-волинск районидаги «Қизил Октябрь» колхозининг меҳнатсевар пахтакорлари 1290 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил топшириш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун курашиб, ғўза парваришини ҳар тарафлама уюшқоқлик билан ўтказдилар. Мўл ҳосил етиштириш учун кураш даврида иш социалистик мусобақа асосида олиб борилди, дала ишлари графигини ортиғи билан бажариш учун курашилди. Натижада барча майдонларда мўл ҳосил етишди. П. Турсунов бошлиқ бригада аъзолари 70 гектар ерга 60х45 схемасида чигит эккан эдилар. Ҳозир пахта қийғос очила бошлади.

Меҳнатсевар колхозчилар шу кунларда пахта йиғим-теримини бошлаб юбордилар. Пахта йиғим-теримига пухта тайёрланиб—хирмон ерлар сувалди. Тош-тарозулар, қоп ва қанорлар тахт қилиб қўйилганлиги учун ҳар куни кўплаб пахта топширилмоқда.

О. ЭРГАШЕВ.

ТОШКЕНТНИ ЯНАДА ОБОД ВА КЎРКАМ ҚИЛАМИЗ

☆ ☆ ☆

Чиланзор гуллаб-яшнамоқда

Чиланзор массивидаги қурилишлар шаҳардаги энг катта қурилишлардан биридир. Чиланзор массивида илгари аҳоли кам яшаб, фойдаланилмай ётган ерлар кўп эди. Ҳозир эса Чиланзор массивининг қиёфаси бутунлай ўзгариб бормоқда. Тепалик ва жарликлар ўрнида аҳоли кўп яшайдиган гўзал шаҳарча барпо қилинаётир. Бу ерлардан 360 гектари қурилишлар учун ажратилди. Шундан 42800 квадрат метр жойда 30 та тўрт қаватли ва 167 та икки қаватли уй-жой ҳамда мактаб, болалар боғчаси ва ясли бинолари қад кўтаради. Шаҳарчада кинотеатр, клуб, кутубхона бинолари ҳам қурилади.

Уй-жой бинолари асосан Муқимий кўчасининг ғарби-жануб томонларига тушади. Шаҳарча маркази обод бўлиб, катта сквер ташкил қилинади. Сквер атрофига эса район Совети уйи, Маданият уйи ва катта универмаг бинолари қурилади. Шунингдек, массив атрофида поликлиника, туғруқхона, ҳаммом бинолари қурилиши билан бирга, колхоз бозори ҳам ташкил этилади.

Ҳозир массивда қурилиш ишларининг деярли 30 проценти тугалланиб қолди.

Байналминал ва Чиланзор кўчаларида эса киностудия, мебель фабрикаси ҳамда сут ва гўшт комбинати бинолари битиш олдида турибди. Чиланзор ва Байналминал кўчаларидаги чанг-тўзондан ҳозир ном-нишон қолмаган. Кўчалар текисланиб, асфальт ётқизилди. Бу кўчалар бўйлаб юрадиган троллейбус линиялари ҳам тортилиб тахт қилиб қўйилди. Ана шу қурилишларнинг сифатли ва кўркам бўлишида энг яхши бинокорлар, қурувчилардан 200 га яқин киши ҳиссаси бор. Булардан бетончи Л. Мартиничев, плотник Д. Мейнкос, десятник Исҳоқов ва Солиев ўртоқлар смена топшириқларини 170-200 процентдан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Булардан ташқари, массивда Бўржар сувини бўғиб, ундан мақсадга мувофиқ равишда фойдаланиш учун катта ишлар қилинаётир. Бўржарни бўғиш учун унинг ёнидан 200 метр узунликда канал қазилиб, темир-бетон трубалари ётқизилди. Каналнинг тўсилиши натижасида сув 18 метр юқорига кўтарилиб, катта кўл ҳосил бўлади. Кўл атрофига гуллар экилиб, сквер ташкил қилинади.

М. ЗИЁМУҲАМЕДОВА.

Тез ва сифатли қурайлик

Бизнинг 2- қурилиш участкамизда шу кунда иш жуда қизиб бормоқда. Участка коллективи яна 3-4 кундан сўнг экскаватор заводининг ишчи-хизматчилари учун 58 оилага мўлжалланган катта бинони фойдаланишга топширади.

Ҳозирги кунда бутун куч ва қувватимизни Ново-Московск кўчаси билан Проектная кўчаси бурчагига тушаётган 43 оилага мўлжалланган бинони қуришга қаратганмиз. Бу бино ҳам қуриб битказилгандан кейин экскаваторчиларга топширилади.

Партия ва ҳукуматимизнинг Тошкент хўжалигини янада ривожлантириш ва шаҳарни обод қилиш тўғрисидаги янги қарори биз қурувчиларни янада руҳлантириб юборди. Қурувчилар олдига янги, оғир, лекин шарафли вазифа қўйилмоқда. Биз бутун масъулиятни сезган ҳолда ишламоқдамиз. Арматурчилар бригадаси ғишт терувчилардан орқада қолмаётир. Қурилишда ишнинг муваффақияти кўпинча арматурчиларнинг фаолиятига боғлиқ. Арматур ишлари қанчалик тез ва сифатли бўлса, қурилиш ишлари шунчалик жадаллашади, бино мустаҳкам ва кўркам бўлади. Арматурчилар бригадасида мен билан яна 4- разрядли икки киши З. Салимов ва В. Расулев ўртоқлар ишлайди. Биз ҳозир 1960 йил ҳисобига ишламоқдамиз. Кейинги 6 йил мобайнида ойлик топшириқларни 150 процентдан ошириб бажариб келмоқдамиз.

Шуни ҳам айтиш керакки, қурилиш ишлари суръатини бундан ҳам ошириш, қурилиш таннархини янада камайтириш мумкин эди. Лекин айрим камчиликлар бунга тўсқинлик қилмоқда. Масалан, қурилиш материалларини етказиб бериш қониқарсиз аҳволда. Бетон ётқизиш учун ҳар хил йўғонликда сим бўлиши зарур. Лекин симнинг ассортименти кам ва етишмайди. Етказиб берилаётган ғиштнинг сони ва сифати эса талабга асло жавоб бермайди. Шу сабабли ҳам ҳали бизда меҳнат унумдорлиги паст, мавжуд механизмлардан унумли фойдаланилмаётир. Касаба союз комитети эса (группорги В. Вольнов) қурувчилар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этиш иши билан шуғулланмайди. Бу камчиликларнинг ҳаммаси ишимизга салбий таъсир этмоқда.

Бизга етарли миқдорда сифатли қурилиш материаллари етказиб берилса кифоя — биз меҳнаткашларга кўркам, сифатли уй-жой биноларини кўплаб қуриб бераверамиз.

М. РУСАНОВ,

227- УНР 2- участкаси арматурчилар бригадасининг бошлиғи.

Чиланзор қурилишида ўртоқ Вали Олимжонов бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси олдинда бораётир. **Суратда:** бригада бошлиғи В.Олимжонов ва илғор ғишт терувчи Н. Машарипов ўртоқлар.
Б. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

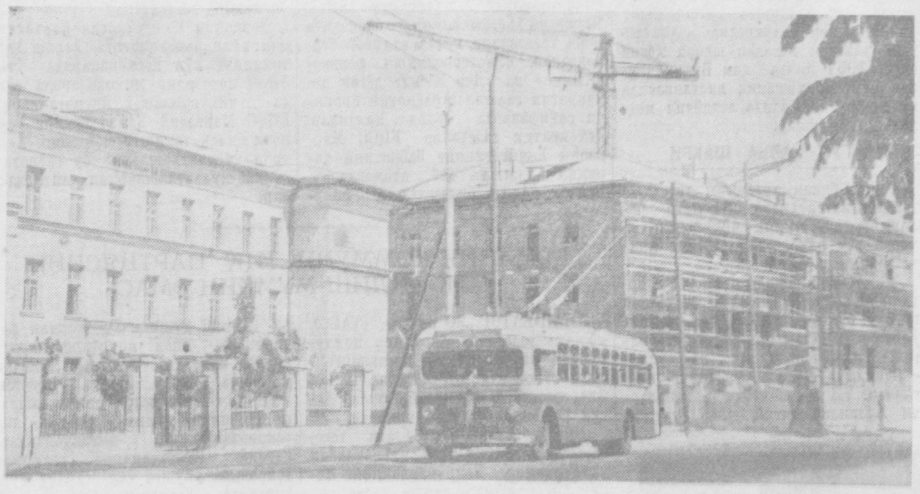

Суратда: Ново-Московская кўчаси.

Тошкент кўркам бўлади

(Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Т. ТУРСУНОВ билан суҳбат)

Тошкент—мамлакатимиздаги энг қадимий шаҳарлардан бири. У Шарқ билан Ғарб алоқа йўлининг дарвозаси. Улуғ социалистик мамлакатимиз Шарқ мамлакатлари билан тинчликни мустаҳкамлаш соҳасида иқтисодий, маданий алоқаларни Тошкент орқали қилади. Пойтахтимизнинг халқ хўжалигида тутган мавқии ҳам катта.

Совет ҳокимияти даврида Тошкентимиз илм-фан ва социалистик маданият ўчоғи бўлиб қолди. Тошкент—йирик саноат маркази. Унинг аҳолиси йилдан-йилга ўсиб бормоқда. Шу сабабли ҳам Коммунистик партия ва Иттифоқ ҳукумати шаҳримизни янада кўркам ва обод қилиш ҳақида катта ғамхўрлик қилмоқдалар. Иттифоқ ҳукуматининг «Тошкент шаҳар хўжалигини янада ривожлантириш ва обод қилиш тўғрисида» яқиндагина қабул қилган қарори бунинг жонли далилидир. Коммунистик партиянинг ижодкор, қурувчи халқ тўғрисида, жонли кишилар тўғрисида қилаётган олижаноб ғамхўрлиги ҳам шу қарорда яна бир марта ўз ифодасини топган: беш йил ичида шаҳар аҳолиси 385 минг квадрат метр бўлган уй-жой бинолари олади, бир қанча мактаб, эркатойлар учун боғча ва яслилар қурилади, троллейбус ва трамвай линиялари узайтирилади.

Шу кунларда шаҳарда қурилиш ишлари қизиб бормоқда. Меҳнаткашлар учун уй-жой бинолари, коммунал хўжалик корхоналари, ётоқхона, озиқ-овқат ва саноат моллари магазинлари қурилаётган Чиланзор, Молотов, Луначарск каби массивларда, Октябрь ва Киров районларидаги бир нечта массивларда иш қизғин бормоқда. Шаҳар меҳнаткашлари бу йил қурувчилар қўлидан 80 минг квадрат метр уй-жой бинолари оладилар. 20 га яқин мактаб, болалар боғчаси ва яслилари қурилади. Шаҳримизнинг ҳамма ери сув билан бирдек таъминланган деб бўлмайди. Бу соҳада шаҳар хўжалигининг катта камчилиги бор. 1960 йилгача аҳолини сув билан таъминлаш масаласи узил-кесил ҳал этилади. Шу йилнинг охиригача Қибрай водопроводининг иккинчи навбат қурилиши тугалланади.

Қурилиш ишларининг муваффақиятли бориши қурувчиларнинг фаолиятига, мавжуд бой ва кучли техникадан унумли фойдаланишга кўп жиҳатдан боғлиқ. Шаҳарнинг 227, 971, 973 ва 224-УНР каби қурилиш ташкилотларининг коллективлари шу куннинг талаби даражасида ишламоқдалар. Улар ярим йиллик қурилиш ишлари ҳажмини пландагидан 30 процент ошириб бажардилар. Монтажчилардан Г. Раҳматуллаев, Х. Боқиев, А. Крятов, Я. Пихтин, новатор ғишт терувчи Г. Лукьянов, С. Раҳимжонов, В. Ғаниев каби бир қанча қурувчилар фидокорона меҳнат қилиб, кўпчилик ҳурматига сазовор бўлмоқдалар.

Шаҳар қурилиши ишларида камчиликлар ҳам йўқ эмас. Қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари қурилиш ишида механизациянинг афзаллигини яхши тушунганлари ҳолда, мавжуд экскаваторлар, башняли кранлар ва автокранлардан унумли ва тўғри фойдаланишга етарли эътибор бермаётирлар. Механизмнинг шу турларидан атиги 50-60 процент миқдорида фойдаланилаётганликнинг сабаби ҳам шунда.

Қурилиш ташкилотларини зарур қурилиш материаллари билан, етук қурувчи кадрлар билан таъминлаш чоралари кўрилмоқда. Бутун эътибор ва куч шаҳарни обод қилиш тўғрисида ҳукумат қарорида белгиланган катта вазифаларни белгиланган муддатда амалга оширишга қаратилган. Тошкент янада кўркам ва обод бўлиш йўлидан бормоқда.

☆ ☆ ☆

Кўча юзасидаги ҳуснбузарлар

Ҳозирги кунда шаҳарда ҳаммани қувонтирадиган ишлар қилинмоқда. Шаҳарнинг қайси қисмига борманг, қайси кўчасига кирманг, ажойиб қурилишлар кўзга дарҳол ташланади — ҳамма ёқда ҳаёт қайнамоқда...

Мана, Полиграфическая кўчани кўз олдимизга келтирайлик. Бу ерда 10-трамвай узлуксиз равишда қатнаб турипти. Машиналар серқатнов. Кўча бўйлаб яёв келаётганларнинг кети кўринмайди. Икки-уч қаватли муҳташам иморатлар қад кўтариб турипти. Хуллас, бу кўча шаҳарнинг марказий кўчаларидан биридир.

Бироқ, шу кўчанинг юзасидаги айрим ҳуснбузарлар унинг ҳуснига доғ тушириб турипти. Бундай ҳуснбузарлардан бирини 97 ва 99-уйлар ўртасида кўриш мумкин. Бу территория 6-уй бошқармасига (бошлиғи ўртоқ Кузнецова) қарайди. Бу ерда 99-уйга ва трамвай линиясига яқин жойда ахлатлар уйиб ташланган.

Мана, яна битта кўриниш. 10-трамвайнинг Известия остановкасидаги аҳвол ҳаммани ачинтиради. Трамвай тўхтайдиган жойдан 1-1,5 метр нарида бояги хилдаги ахлатлар уйиб ташланган. Трамвай тўхташи билан йўловчининг думоғига ёқимсиз ҳид гуппа уради. Баъзилар ўзини эҳтиёт қилгандек бурунларини рўмолча билан бекитадилар, баъзилар нафас олмай, трамвайнинг тезроқ қўзғалишини кутадилар. Давлат нашриёти биносининг рўпарасидаги майдоннинг санитария аҳволи ҳақида гапиришдан ҳозирча оғиз тиямиз, бўлмаса Киров район соғлиқни сақлаш бўлими ходимларининг ўтакаси ёрилиб кетиши мумкин.

Октябрь район соғлиқни сақлаш бўлимининг ходимлари бизда аҳвол, ҳарқалай дуруст дейишлари мумкин. Амалдачи? Бунга шаҳарнинг энг серқатнов жойи бўлган Чорсуда ҳозирги кунда юз бераётган аҳволнинг ўзи яхши мисол бўла олади.

Чорсуни обод қилиш мақсадида бўлса керак, бундан бир неча ойлар илгари машина-машина шағал келтирилди, уни сур, буни сур қилишди. Кейинчалик ахлатлар ҳам келтирилиб тўкилаверди. Кўчани тузатиш учун ёз фасли ёқмади шекилли, иш таққа тўхтаб қолди.

Ажабо, наҳотки Октябрь район раҳбарлари буни кўрмасалар! Бунга ишониш жуда қийин. Бу фақат эътиборсизликнинг, меҳнаткашларни ранжитаётган нарсаларга бефарқ қарашнинг оқибатидир.

Шаҳарда шундай қурилишлар ҳам борки, уларни кўриб киши ғижиниб кетади. Навоий кўчасидаги Ўзбекистон Давлат проектлаш институтининг биноси кўчанинг ҳуснига доғ солиб турибди. Унинг ташқарисидан қарасанг, эгаси кўчиб кетган уйга ўхшайди. Бино қурилишини тугаллаш ишини 971-УНР (бошлиғи ўртоқ Чубар) нима учундир пайсалга солмоқда.

Бундай ҳуснбузарлар шаҳарда оз эмас. Уларни айрим сифатсиз ремонт қилинган уйлар, кўчалар ва ёмон қурилаётган кўприклар мисолида ҳам кўриш мумкин. Шуни айтиш керакки, район ижроия комитетлари, айниқса соғлиқни сақлаш бўлимлари, район милиция бўлимлари ва уларнинг участковойлари шаҳарнинг санитария аҳволига етарли аҳамият бермаётирлар, айбдорларга нисбатан тегишли чора кўрмаётирлар.

С. ОРИПОВ.

Бу—жуда ачинарли!

Қуйидаги суратга диққат билан қаралса, унинг қаер эканлигини пайқаб олиш қийин эмас... Газетхон бу суратни кўриши билан «бу нимаси, товуқ фермасими ёки молхонами» деб ҳайратда қолиб, дарвоза тепасидаги ёзувларга ишонмаслиги мумкин. Суратдаги жой товуқ фермаси ҳам, молхона ҳам бўлмай, МПС заводи клубининг кинотеатрига кираверишдаги дарвоза эканлиги кишини жуда ачинтиради. Бу ерда ахлат уйилиб кетган. Бу ерда бир қанча товуқ ва чўчқанинг ўралашиб юрганидан бунга ишонч ҳосил қилиш мумкин. Кинотеатрнинг кассаси ҳам шу ерга жойлашган, танца майдонига ва кинотеатрга ҳам худди шу ердан кирилади.

Ҳозирги кунда республикамиз пойтахти Тошкентни янада обод ва кўркам қилишга катта аҳамият берилмоқда. Шундай экан, МПС заводи клубининг ташландиқ бир ҳолда ётгани кимга ёқади? Завод маъмуриятигами? Бу ҳақда ҳозир бирор нарса дейиш муболаға бўлур, лекин суратдаги кўриниш ҳамманинг нафратини қўзғатиб, завод раҳбарлари адресига икки оғиз сўз айтишлари турган гап.

Завод маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилоти клуб ва кинотеатр атрофида тегишли тартиб ўрнатишлари зарур.

М. ТУРСУНХУЖАЕВ,
Т. ТУРСУНХУЖАЕВ.

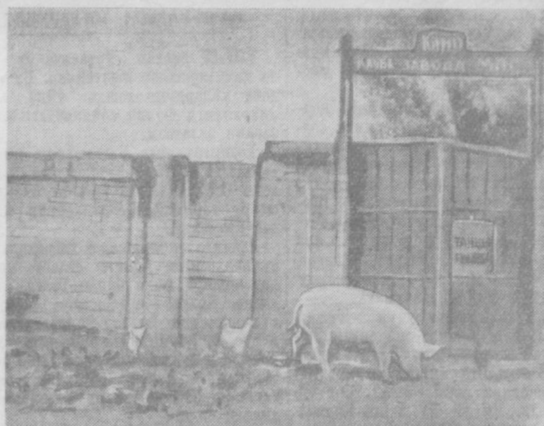

Суратда: МПС заводининг клуби...

Қариялар суҳбати

Соқи ота Шота Руставели кўчаси тарихининг жонли гувоҳи. Отанинг ёши етмишдан саксонга бораётган бўлса ҳам, ҳали у анча тетик. Ота ариқ лабидаги қип-қизил гилам тўшалган кроватнинг суянчиғига ёнбошлаб, Каримжон ака билан қизғин суҳбатлашмоқда.

— Э... Кенг кўчанинг нимасини айтасиз, Каримжон, — чойни хўплаб ичабошлади ва гапини давом эттирди. — Тор кўчанинг жанжал-тўполонлари, ноқулайлиги ҳаммани безор қилиб юборган эди. Биласизми, қадим мана шу рўпарамиздаги кўча Тошкентдаги энг катта кўчалардан биттаси эди, — деди у қўли билан Шота Руставели кўчасини кўрсатиб, — Зангиота орқали Қовунчига, Чинозга, Сирдарёга, Самарқанд томонларга карвон фақат шу кўча орқали қатнарди. Аммо шундай катта аҳамиятга эга бўлган бу кўча қай ҳолатда эди?! Иккита арава тўқнаш келиб қолса борми, зўр-базўр ўтарди. Ёнингарчилик бошланиши билан қатнов тўхтарди.

— Мен ҳам эс-эс биламан, мана шу ерлар, — деди отанинг гапини тасдиқлаб Каримжон ака, — мана шу биз ўтирган чойхона ўрнида боққаллик дўкони, анави бурчакда карвон саройи бўларди. Инсон қўли гул, деб шуни айтадилар-да, энди кўҳна тор кўча ва унинг атрофидаги эски нусхалардан асар ҳам қолмади.

— Айтганча, Каримжон, сиз ҳам шу кўча юзига кўчиб чиқармишсиз деб эшитдим, ростми? — сўраб қолди Соқи ота.

— Ҳа, ўртанча ўғлим Ҳамиджон комбинатда ишлайди. Комбинат раҳбарларидан кичкина ҳовлида тиқилишиб қолдик, иложи бўлса квартира берсангиз, деб сўраган экан, янги қурилган бинодан ота-онангиз билан бирга яшайдиган жой берамиз дейишипти, барака топкурлар. Ҳу анави 4 қаватлик бино борку, — деди у Соцгородок остановкаси олдида қурилаётган бинони кўрсатиб, — бунинг страпули қоқилаяпти, ундан наригисини пардозлашаяпти, ана ўшандан наригиси яқинда битди. Ўшанинг иккинчи қаватидан учта хона бизники бўлармиш. Қаранг, Соқи ака, шундай бинода яшаш етти уҳлаб тушимга кирмаган-а?! Ҳамиджонингиз таърифлашига қараганда, ичида ванналари бормиш, сандал-печканинг ҳожати йўқ эмиш.

— Омон бўлсак, ҳали жуда кўп иззат-икромларни кўрадиганга ўхшаймиз, Каримжон. Ҳали ўзингиз айтаяпсиз инсоннинг қўли гул деб. Бизнинг кўчамизнинг ўзидагина салкам 30 йил ичида қанчадан-қанча ўзгариш юз берди.

— Янги қарорга кўра, Тошкентни обод қилишга жуда кўп маблағ сарфланармиш. Шота Руставели кўчасининг ўзида яна ўнлаб катта-катта қаватли бинолар қуриладиган бўлипти.

—Қурилсин, қурилаверсин. Кўчаларимизни обод қилаётган бинокор ва йўл қурувчиларнинг ишига ривож берсин, шаҳримизни гул-гул яшнатаётган партия ва ҳукуматимизнинг истиқболи яна порлоқ бўлсин.

З. ИСРОИЛОВ,
М. ЗАРИПОВ.

Техникадан унумли фойдаланайлик

Бизнинг коллективимиз 32 квартирали тўрт қаватли уй-жой биносини қуришга ўтган йили киришган эди. Ҳозир унинг тўртинчи қавати ҳам битиб, карнизларининг иши ҳам тугалланиш олдида турипти. Бинони тез қуришда мен бошқараётган башняли кран катта иш кўрсатди. Бинога қўйилган материалларнинг деярли ҳаммаси кран билан узатиб берилди. Қурувчилар—арматурчилар, ғишт терувчилар, карниз ўрнатувчилар краннинг айби билан бир минут ҳам ишламай турган пайтларини билмайман. Ўртоқ А. Хомус бошчилик қилаётган бетончилар бригадасининг маҳсулоти, дурадгор Г. Кременцовнинг ҳам тайёрлаб берган материаллари белгиланган жойга ўз вақтида етказиб берилмоқда.

Лекин крандан жуда ҳам унумли фойдаланилмоқда деб бўлмайди. Кран кучли ва яхши ишлайди. Бироқ айрим қурилиш материалларининг, жумладан ёғоч-тахтанинг етишмаслиги натижасида кран баъзан тўхтаб ҳам турмоқда. Қурилиш материаллари етарли миқдорда етказиб бериб турилса, мавжуд техникадан янада унумли фойдаланиш мумкин.

М. ПРОТАСОВ,

973-УНР башняли кранининг машинисти.

Катта ўзгаришлардан бири

Куйбишев районининг Оржоникидзе райони томон чегарасига борсанг, у ердаги янги-янги кўчалар, хашаматли биноларни кўриб, беихтиёр хурсанд бўласан киши.

— Мана, бу кўча яқинда қурилди...

— Бу данғиллама бино — мактаб. У бу йил фойдаланишга топширилади...

— Озиқ-овқат магазини ҳам яқинда битказилди.

— Бу кўчага асфальт ётқизилганига ҳали кўп бўлгани йўқ...

Бундай сўзларни Ворошилов кўчасидан бораётган йўловчилардан тез-тез эшитиб туриш мумкин. Ҳақиқатан ҳам районнинг кун чиқиш қисмидаги асфальт ётқизилган, дарахт кўчатлари барқ уриб ўсиб турган, хашаматли бинолар, болалар боғчаси, ясли ва мактаблар қад кўтариб турган кўчаларидан яёв юриш жуда гаштли.

«Ташсельмаш», Экскаватор ва «Электрокабель» заводларининг ишчи ва хизматчилари, студентлар ва мактаб ўқувчилари энди қурилиб келаётган ўз шаҳарчаларини севадилар. Бу ердаги мингларча дарахт кўчатлари, буталар уларнинг қўли билан ўтқазилган.

Бу ерда яшовчи аҳоли билан суҳбатлашсанг, «биринчи марта» сўзини кўп эшитасан:

— Паркент, Ворошилов, Невская, Новоульяновская кўчаларига биринчи марта водопровод келтирилди. Ново-Московская кўчаси бошдан-оёқ электр чироғлари билан ёритилди.

— Сельмаш, Кладбищенская, Якуб Колас ва Маяковский кўчаларига асфальт ётқизилди.

Огородная, Галицина, Амур, Хлебная, Мусоргский каби кўчалар, бир қанча озиқ-овқат магазинлари янги қурилди.

Куйбишев районида сельмашчи ва экскаваторчилар учун янги социалистик шаҳарчалар қурилиб қад кўтармоқда. «Ташсельмаш» заводи ишчиларининг шаҳарчаси ҳақида 973-қурилиш бошқармасининг бошлиғи кекса қурувчи Евгений Африканович Баченков бизга ҳикоя қилди.

— Бундан бир неча йил илгари бу ер ўнқир-чўнқирликдан иборат бўлиб, ташландиқ бўлиб ётар эди. Бу ернинг бирдан-бир «ҳусни» балчиқ, тупроқ ва ифлосликдан иборат эди. Бу ташландиқ жойнинг қиёфасини ўзгартиш 973-УНР коллективига топширилди. Дастлабки кунларда қийинчиликлар бўлди, қурилиш материаллари ва ишчи кучи етишмас эди. Фақат шу йилнинг бошларига келиб иш авж олиб кетди. Уй-жой ва мактаб бинолари, магазинлар қуриб, 9 миллион сўм маблағни ўзлаштириш зарур эди. 1956 йилнинг 6 ойи мобайнида чидам ва ништоат билан ишлаш натижасида 1 миллиондан ортиқ маблағ ўзлаштирилди. Демак, план ортиғи билан — 108,7 процент миқдорида бажарилди!

...Юқори вольт симлари тортилган кўча. Бу ерда 1952 йили «Ташсельмаш» заводи ишчилари яшайдиган шаҳарчанинг биринчи ғишти қўйилган эди. Ҳозир бу ерда икки қаватли 10 та катта бино қад кўтариб турипти. Ишчилар 5000 квадрат метр ҳажмдаги чиройли, барча шароитлар мавжуд бўлган уч-жойга эга бўлдилар.

Биз янги уйларга кўчиб кирган ишчиларникида меҳмон бўлдик. 6-уй. Бу уйга «Ташсельмаш» заводининг ишчиларидан катта бир группаси яқинда кўчиб кирди. Мана, қуйиш цехининг контролчиси Александр Васильевич Вяткиннинг квартираси. Александр Васильевичнинг хотини Зинаида Васильевна аввало бизни айвонда ўйнаб юрган қувноқ болалар билан таништирди. Сўнгра ҳозирчалик икки хонадан иборат уйини кўрсатди.

— Квартирамиз, — дейди Зинаида Васильевна, — жуда қулай қурилган. Унинг яхши ошхонаси, водопроводи, ваннахонаси, айвони ва ўтин-кўмир қўядиган подвали ҳам бор. Лекин шу пайтгача бино канализация қилинмаган. Уйимизнинг якка-ягона камчилиги ҳам худди шу.

Тайёрлаш цехининг бригадири Лю Ван Фу уйи ҳам шундай қулайликларга эга. Уйнинг ҳар бир бурчаги тоза, супурилган. Квартиралар ўзининг ҳақиқий эгалари қўлига топширилгани сезилиб турарди.

Сельмашчилар шаҳарчаси ёнида 18 янги уй-жой биноси қурилмоқда. Улардан 2800 квадрат метр ҳажмга эга бўлган 10 та бинога ишчилар, хизматчилар, инженер-техниклар ўз оилалари билан кўчиб кирдилар. Қолган биноларнинг ҳаммаси шу йилнинг охиригача қурилиб, фойдаланишга топширилади.

Яқин кунларда Ворошилов кўчасида олтита 8 квартирали бино, «Ташсельмаш» заводи ишчилари учун 85 кишига мўлжалланган ётоқхона, клуб, ошхона ва студентлар учун катта ётоқхона қурилиб, фойдаланишга топширилади. Қишлоқ хўжалигини ирригация ва механизациялаш институтининг студентлари яқинда уч қаватли ётоқхона оладилар. Балиқчи кўчасида 24 квартирали бино, янги-янги уй-жой бинолари, Ново-Московская кўчасида ҳам ишчилар учун уй-жой бинолари жадаллик билан қурилмоқда.

Район ўқувчиларига Ворошилов кўчасида 22 синфли тўрт қаватли янги мактаб қурилмоқда. Сельмашчиларнинг болалари эса яқин кунда 400 ўринли янги мактабга эга бўладилар.

Райондаги янги-янги қурилишларнинг ҳаммасини санаб чиқиб бўлмайди. Шаҳарнинг илғор қурувчилари янги техника ёрдами билан тез қуришга ўрганиб олдилар. 973-УНРда иккита башняли кран, подъёмниклар, «Пионер» кранлари, транспортёрлар ва бошқа механизмлар бор. Ер ишларининг ҳаммаси механизациялаштирилган — экскаваторлар, бульдозерлар ва автосамосвал машиналар тинмай ишлаб турипти.

Қудратли механизмларни ишга солаётган, улардан унумлироқ фойдаланаётган азамат кишилар, кекса қурувчилар ҳам оз эмас. Яков Кузьмич Катков — уста дурадгор. У 24 йилдан буён шу ҳунар билан шуғулланиб келмоқда. Қурувчи Василий Федорович Кудрявцев 45 йиллик стажга эга. Бу кекса қурувчи ўнларча мактаб, уй-жой биноларини, болалар муассасалари, клубларни қуришда, Навоий номли опера ва балет театрини қуришда иштирок этган, бир қанча ёшларга қуриш мутахассислигини ўргатган.

— Ёшим анчага бориб қолди,— дейди Василий Федорович, — лекин ўзимни тетик ҳис қилмоқдаман. Тошкентда қурилиш ишлари энди бошланаётганга ўхшайди назаримда. Ёшларга ўргатиш керак. Ҳали салмоқли ишлар анча кўп. Уларни бажариш бизнинг бурчимиз.

Ҳақиқатан ҳам қурувчилар олдида шу кунларда катта ва шарафли вазифалар турипти. Тошкентни янада гўзал бинолар билан безатиш, унинг ҳуснига ҳусн қўшиш кўп жиҳатдан қурувчиларнинг фаолиятига боғлиқдир.

Л. ГОРЕНШТЕЙН.

Водопроводимиз тузатилсин

«9 январь» кўчасининг қиёфаси кейинги йилларда ўзгаргани тўғрисида гапириб ўтириш ортиқчадир. Илгари кўчанинг Анҳор томони ахлатхона бўлиб ётарди. Ҳозир бу ер «чинорлар ўрмони» деб ном олган Кўп қаватли бинолар пайдо бўлди, фабрикалар ишлаб турибди... Хуллас кўп ўзгаришлар юз берди-ю, лекин бундан қарийб 30 йил илгари қурилган водопроводнинг ҳолидан ҳеч ким хабар олмайди.

Бу ерда аҳолиси зич жойлашган олтита переулок бўлишига қарамай, атиги уч ерда водопровод крани бор, холос. Босим жуда оз бўлганлиги туфайли сув жилдираб оқади, баъзан эса мутлақо сув бўлмай қолади.

Айниқса, биз яшаб турган Шорний ва Седелний переулоклари сув билан яхши таъмин этилмаган. 300 дан ортиқ хонадон жойлашган бу переулокларда биттагина кичик диаметрли водопровод крани колонкаси бор, холос. Ёз пайтлари куни билан сув бўлмайди. Колонка анча узоққа жойлаштани сабабли сувни 300-500 метр масофадан ташиб келтирмоқдамиз.

Район ижроия комитети кўчамизга водопровод колонкаси ўрнатиб бериш ва мавжудларини эса яхшилаб ремонт қилиш тўғрисида қачон ғамхўрлик қиларкин?!

Р. ИБРОҲИМОВА,
К. ЙЎЛДОШЕВ.

Шорний переулокда яшовчилар.

ТУРИСТ ТААССУРОТЛАРИ

Қримдан хат

«БОҚЧАСАРОЙ ФОНТАНИ»

Турист-экскурсантлар Хон саройи музейининг иккинчи қаватидан ҳали тушиб бўлмаган эдилар ҳамки, музей ходими Орлова қўлидаги узун кўрсаткични саройнинг жануб томонига тўғрилаб, гапира бошлади:

— Боқчасаройда 37 хонлик бўлган. Уларнинг ҳаммаси ҳам турли мамлакатлардан келтирилган усталарга саройни безаттираверган. Бу ёзувларнинг ҳаммаси, — деди у девордаги араб алфавити билан ёзилган ёзувларни кўрсатар экан,— турли хонлик даврида ёзиб қолдирилган.

Саройнинг шимолидаги дарвозаси очилганда кўп йиллик ранг-баранг дарахтлар кўрина бошлади.

— Бу ерда илгари боғ жуда кўп бўлган. Шунинг учун бу ерни Боғлар саройи деб атаганлар, — деди Орлова.

Туристлар ўртасида қизғин суҳбат бошланди.

— Улуғ Ватан уруши йилларида бу музей партизанлар макони бўлган экан, — деди кимдир.

— Ҳа, 6- партизанлар бригадасининг штаби шу ерда жойлашган, дарвоза ёнидаги ёзувни кўрдингми, — деди москвалик Вадим Васильчиков.

Дарвоза ёнида: «Бу ерда 6- партизанлар группасининг штаби жойлашган эди, улар Боқчасарой ва Боқчасарой станциясини 1944 йил 13 апрелда немис-фашист босқинчиларидан озод қилганлар» деб ёзилган эди.

— Александр Григорьевич, — деди киевлик Люда Линенко, — зиёратимизни Пушкиннинг «Боқчасарой фонтани» асаридан парча ўқиш билан якунласак дейман.

— Бу яхши фикр. Текст ҳам бор.

Станиславский номидаги театрнинг кекса актёри, уста турист Александр Григорьевич Жегалин ролларни ижро этишга кишилар танлаб, ролларни бўлиб берди (одатда туристлар бирор туристик базада 3-4 кун турадиган бўлсалар, улар базада қолувчилар учун бир соатга мўлжалланган концерт қўйиб берар эканлар).

Группамиз қўйиб берган парча томошабинларга манзур бўлди.

ФУЛЛИ СОЙЛИГИ

Фулли сойлигида VI—VII асрларда тарки дунё қилган кишилар яшаганлар. Улар ўз душманларининг ҳужумидан сақланиш мақсадида сойлик четларини тикка қилиб текислаганлар. Сойнинг шарқи-жанубидан яширинча дарвоза ва кузатув пункти ясаб, ўзлари тепаликка жойлашганлар.

Сой бағриларидаги тошларни ўйиб қилинган уйлар ҳозиргача тўла сақланиб қолган. Бу уйларнинг содда типда тош ичига ўйиб қилинганлиги монахлар яшаганини тўла исботлайди. Улар кейинчалик маҳаллий золимлар зулми билан қулга айлантирилган. Зулм остида эзилган монахлар қулчилик қилишдан бош тортганликлари учун қувғин остига олиниб, тарқатиб юборилган.

Бу ерда ҳозиргача сақланиб қолган 30 га яқин бино ўзининг соддалиги ва тошдан ўйиб қилинганлиги билан киши диққатини жалб қилади. Ҳар бир бино ўртасидаги йўл яхлит тошдан ишланган. Шунингдек, биноларнинг ўртасида катта ҳовуз бор. Бу монахларга сув омбори сифатида хизмат қилган ва ундан экилган дарахтларни суғориш учун фойдаланилган.

Сойликка тушиш учун тошдан 84 поғонали зинапоя ишланган. Зинапоядан тушиб, жанубдаги тепаликка чиққанда кишининг кўзига гўё кечагина қурилгандай бир уй кўринади. Бу уй XV асрда Қримда хонлик қилган Тўхтамиш хоннинг қизи Ненекефжон хонимга атаб қурилган экан. Ненекефжон хонимнинг жасади шу ерга қўйилган.

Фулли—Чуфут қалъа тарихий ёдгорликларининг кўпчилиги немис-фашист босқинчилари томонидан бузиб ташланган. Ҳозир бу ерда археологик қидирув ишлари олиб борилмоқда.

КАЧА СУВ ОМБОРИДА

Эрталаб соат 7. Зарядка бошланди. Ҳамма навбатчи инструкторнинг командаси билан ҳаракат қила бошлади. Зарядка тамом бўлгач, ҳар бир группа маршрут бўйича экскурсияга жўнашлиги эълон қилинди.

Бизнинг группамиз эрталабки овқатдан сўнг Кача сув омборига йўл олди. Бу сув омбори 1927 йили қурилган бўлиб, 2 миллион 800 минг кубометр жойни эгаллайди. Боқчасарой районидаги «Коминтерн» колхози ўзининг боғи ва тамаки экилган плантациясини шу сув омбори орқали суғоради.

Омбор базамиз жойлашган жойдан ўтиб, бир тоғ ошгандан кейин баралла кўрина бошлади. Группа инструктори омбор билан база ўртасидаги масофа 15 километр эканлигини айтганда ҳеч ким ишонмади.

Роса икки соат юрганимиздан кейин поёнсиз сув кўринди. Ҳамма сувга тушди. Лекин смоленскийлик Муся Захарова бўлса тўхтаган жойида ўтираверди.

— Нима учун сиз чўмилмаётибсиз? — деди инструктор Мусянинг ёнига келиб.

— Чўмилсам негадир ўзимни жуда ёмон ҳис қиламан, — жавоб бера бошлади Муся ўрнидан туриб...

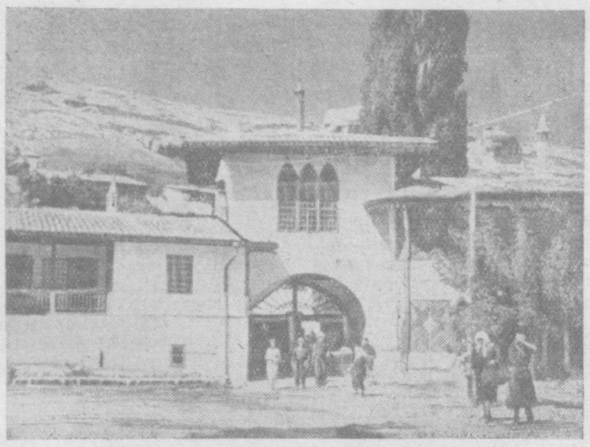

Суратда: Хон саройи ховлиси да.

И. Чичеланов фотоси.

* * *

Сув омборида чўмилиб бўлгач, базага қайтаётганда билсак, Муся Захарова сувда сўза олмас экан.

— Баъзан сувдан сузиб ўтишга тўғри келади. Унда нима қиласиз? — деди инструктор Мусяга. — Сузишни билиш ҳамма учун керак.

Муся бўлса ёшликдан сузишни ўрганмаганлигидан уялди шекилли, индамай қолди, кейин сузишни ўрганиб олишини айтди...

Қримда сув омборлари қуришга катта аҳамият берилмоқда. Ўтган йили Салгир сув омбори қуриб битказилди. Омборнинг узунлиги 7, кенглиги 1,5 километр жойни эгаллайди. Семферополь ва Октябрь районларининг бир қисм ери шу сув омбори орқали суғорилади. Шу кунларда Каховка сув омборидан Керчь шаҳри ўртасида канал қазиш ишлари қизғин давом этмоқда. Канални 1957 йили фойдаланишга топшириш мўлжалланган.

КАЧИ-КАЛЬОН ТОҒЛАРИДА

VIII-IX асрлар ўртасида бу ерда ҳам монахлар яшаганлар. Бу ердаги уйларнинг тошдан ўйиб қилинганлиги Фулли сойлигидаги манзарани эслатади.

Ҳозир бу ерда Баштановка қишлоғи жойлашган. Қишлоқдаги «Заветы Сталина» колхозининг аъзолари бу тарихий ёдгорликларни сақлаб келмоқда.

Районда миллионер ҳисобланган бу колхознинг номини область меҳнаткашлари фахр билан тилга оладилар. Колхоз боғдорчилик маҳсулдорлигини йилдан-йилга оширмоқда. 1954 йили юқори мева ҳосили олганлиги учун колхоз Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашди ва 1 даражали диплом олди.

Колхоз аъзолари меҳнат ютуқларини янада мустаҳкамлаш ва мевазор боғларни кўпайтириш мақсадида бир қатор тадбирларни амалга оширди, натижада колхоз 1955 йилда ҳам Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасига қатнашишга муваффақ бўлди. Ўтган йили олма, нок каби меваларлан планда белгиланганидан бир ярим баравар ортиқ ҳосил олинди. Йилдан-йилга мева ҳосилини ошираётган колхоз бу йил ҳам Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасидан муносиб ўрин олди.

«Заветы Сталина» колхози қишлоғининг қиёфаси ўзгармоқда. Шу йилнинг етти ойи ичида колхозда 400 ўринга мўлжалланган клуб, 5 та болалар яслиси, колхоз правлениеси учун бино, 150 бош сигир сиғадиган янги тип сигирхона ва бузоқхона, шунингдек, колхозчилар учун эса 50 дан ортиқ уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилди.

Миллионер колхознинг меҳнатсевар аъзолари мевадан юқори ҳосил олиб, 1957 йилда ҳам Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик виставкасида қатнашиш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

МАНГУП ҚАЛЪА ШАҲРИ

Осмон билан туташган тоғ. Бу тоғ денгиз сатҳидан 681 метр баланд бўлиб, унинг чўққисига 5 марта дам олиб, эллик минут ичида чиқилади.

Тоғ тепаси деярли текис. Бу ерда VI-XVIII асрларгача феодаллар шаҳри бўлган. Шаҳар VI асрда Таврлар қабиласи томонидан қурилган. Улар чорвачилик ва ҳунармандчилик билан шуғулланиб келганлар. VII аср бошларида Таврларни Алланлар енгиб, улар устидан ҳукмронлик қилган. Шаҳар кураш натижасида у қабиладан бу қабилага ўтган, бузилган ва қайта қурилган.

XVII асрда шаҳар татарлар қўлига ўтиб, қабилалар устидан татарлар ҳукмронлик қила бошлайди. Шаҳарнинг атрофи қалин тошлардан йўниб ишланган девор билан ўралган. Шаҳарнинг қайси бир чеккасига борманг, ҳамма ерда тошдан ўйиб, 10-15 метр пастга қурилган уйларни кўрасиз. Бу катакка ўхшаган кичик уйлар феодаллар ёки татарлар томонидан қилинган қамоқхоналар эканлиги аниқланган. Совет олимлари ва археологик илмий-текшириш институтининг йирик илмий ходимлари аниқлашларича, ана шу зиндонларнинг бирида рус дипломати Шереметьев 20 йилгача қамалиб ётган. Татар хони Хон Гирей Шереметьевни ҳийла-найранг билан қўлга туширади ва ундан рус подшосидан кўпгина шаҳарларни олиб беришини талаб қилади. Рус дипломати Шереметьев ҳар гал хоннинг талабига рад жавоби қайтараверган. Орадан 20 йил ўтгач, натижа чиқара олмаган хон уни қўйиб юборган. Жисмоний заиф бўлиб қолган Шереметьев орадан бир йил ўтгач вафот этган...

Ҳозирги кунгача сақланиб келаётган собиқ шаҳарнинг баъзи деворлари, йўл безаклари, тошдан ўйиб қилинган 12 квадрат метр ҳажмли уйлар, ертўлалар каби ёдгорликлар ёш авлодларнинг ўтмиш тарихи билан, биздан илгариги асрларда яшаган турли қабилаларнинг ҳаёти билан яқиндан танишишга катта ёрдам беради. Мангуп қалъа тоғи Қрим областида энг баланд тоғлардан биридир. Бу ердан Қора денгиз бўйига жойлашган Севастополь, шунингдек Боқчасарой районлари ва Қримнинг бошқа тоғлари, бепоён дарахтзорлар яққол кўринади.

Совет туристлари Қримнинг тоғлик жойларидаги тарихий ёдгорликлар, гўзал қишлоқлар, колхозлар ва колхоз аъзоларининг фаровон ҳаёти билан танишиб, 72 километрли походдан сўнг Кўккўз-Соколинское қишлоғидаги туристик базага етиб келдилар. Улар бу ерда тўрт кун бўлиб, Куйбишев районидаги баъзи колхозларда бўладилар, Катта Қрим Каньени, Орлинний Залет (Бургут хона), Сахарная головка (Қанд бош) тоғларидаги тарихий ёдгорликлар билан танишадилар.

Т. УНАБОЕВ.

Натюрморт виставкасида

Яқин кунларгача Ўзбекистон ССР халқ рассоми В. Уфимцев республикамизда тарихий революцион жанр устаси сифатида танилган эди. Яқинда бу рассом тошкентли томошабинларга тематик натюрморт соҳасида ҳам катта қобилият эгаси эканлигини кўрсатди. Рассом В. Уфимцев ўз ижодининг кейинги 16 йили ичида 50 та асар яратди. Бу асарлар Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейида рассомнинг шахсий виставкасига қўйилди.

Виставка рассомнинг натюрморт соҳасида катта меҳнат қилганлигини кўрсатади. Унинг яратган асарлари шу вақтгача бошқа натюрмортлар томонидан яратилган асарларга ўхшамайди.

Рассом В. Уфимцев натюрмортларида биз фақатгина Ўзбекистон табиатининг бойлигини сезибгина қолмасдан, балки уларда тасвирланган буюмлар республикамиз меҳнаткашларига тааллуқли эканлигига қаноат ҳосил қиламиз. Рассомнинг натюрмортларидаги демократизм ва халқчиллик уларнинг номларидан ҳам кўриниб турибди. Бунга «Тошкент—Москва» натюрморти мисол бўла олади.

... «Тошкент — Москва» скорий поезди вагонларининг биридаги столчада бирнеча буюмлар турибди. Улар «маки» гулларидан ясалган букет, чой солинган стакан. Бу натюрмортни томоша қилган киши Тошкентдан вагонга чиққан пайтда гулларнинг очилганлигини кўрса, Москвага яқинлашганда эса ерда қор борлигини кўради.

В. Уфимцевнинг «Правда», «1945 йил 9 май», «Лирик», «Қулупнайли чой», «Гармонь», «Боғимизда», «Қишлоқ деразаси», «Дусиналар, Флоксалар», «Қуёшли тонг» ва бошқа натюрмортларида юксак санъаткорлик намойиш қилинган.

Шу кунларда бу виставка ўзининг мазмуни ва таъсирчанлиги билан кўпчилик томошабинларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

О. АПУХТИН.

КПСС Марказий Комитетининг баёноти ҳақида Австрияда билдирилган фикрлар

ВЕНА, 30 август. (ТАСС). Германия Коммунистик партиясининг тақиқланганлиги тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг баёнотига Вена газеталари катта эътибор бермоқдалар. «Экстеррейхише фолькситимме» ва «Дер абенд» деган демократик газеталар баёнотни биринчи саҳифаларда эълон қилдилар. Демократик газеталар КПСС Марказий Комитетининг баёнотини тарихий ҳужжат, деб атамоқдалар. Баёнот ҳақида билдирилган фикрларда унинг Европа халқларининг келажаги учун ғоят катта аҳамияти уқтириб ўтилмоқда.

Германия Коммунистик партиясининг тақиқланганлигига қарши Австриянинг кўп корхоналарида ўтаётган норозилик митингларида сўзга чиқувчилар йиғилганларни КПСС Марказий Комитетининг баёноти билан таништирмоқдалар. Австрия меҳнаткашлари бу баёнотни қўллаб-қувватлашларини айтмоқдалар.

ГЕРМАНИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИ ЙЎҚ ҚИЛИШ МУМКИН ЭМАС!

УЛАН-БАТОР, 30 август. (ТАСС). «Унэн» газетаси Германия Коммунистик партиясининг тақиқланганлиги тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг баёнотига бағишлаб бугун редакцион мақола чиқарди.

Мўғул халқи,—деб ёзади газета,—бу баёнотни тўла қувватлайди ва Германия Компартиясининг тақиқланганлигига қарши ғазаб билан норозилик билдиради. Германия Компартиясининг тақиқланганлиги тинчлик ва демократия ишига қарши қаратилган, деб таъкидлаб ўтади «Унэн» газетаси.

Мақолада айтиладики, иккинчи жаҳон уруши йилларида мўғул халқи умумий душманлар—герман фашизми ва япон милитаристларига қарши муқаддас курашга қўлидан келганча ҳисса қўшди. Шунинг учун ҳам Мўғулистон меҳнаткашлари урушнинг қора кунлари яна такрорланишини хоҳламайдилар, Ғарбий Германиянинг реакцион доиралари урушга тайёргарлик кўрмоқдалар. Германия Коммунистик партиясини йўқ қилиш мумкин эмас, деб ёзади «Унэн» газетаси, чунки Германия Коммунистик партияси немис ишчилар синфининг, бутун немис халқининг ажралмас қисмидир Кимки халқ билан бирга бўлса—у енгилмайди.

АҚШ Компартияси миллий комитетининг ахбороти

НЬЮ-ЙОРК, 30 август. (ТАСС). АҚШ Компартияси миллий комитети партиянинг миллий съездини 1957 йил 9-12 февралда чақиришга қарор қилганлиги ҳақидаги ахборот эълон қилинди. Аввалги съезд 1950 йилда бўлиб ўтган эди. «Навбатдаги съезд кўп вақтдан буён чақирилмаганлигига, — дейилади ахборотда, — партиянинг кўп раҳбарлари Смит қонуни асосида қамоққа олинганликлари, партия аъзоларига нисбатан қилинган сиёсий таъқиб ва қувғинлар сабаб бўлди».

Ахборотда кўрсатилишича, съезддан аввал «партия аъзолари ўртасида ва округ съездларида ҳамда бутун мамлакатда штатлардаги ташкилотларнинг съездларида дискуссия ўтказилади.

Съезд А. Линкольннинг ва Ф. Дугласснинг (негрларнинг гражданҳуқуқлари учун курашда танилган машҳур арбоб. — **Ред.**) туғилган кунларига тўғрилаб чақирилади, бундан мақсад граждан ҳуқуқлари учун ҳозирги вақтда олиб борилаётган курашнинг муҳимлигини алоҳида кўрсатишдир, бу курашда Коммунистик партия ташаббускор бўлди ва ҳозир ҳам биринчи сафларда туриб курашни давом эттирмоқда».

Шу билан бирга, миллий комитетнинг маълум қилишича, 29-30 сентябрда штатлардаги комитетлар вакилларининг иштироки билан миллий конференция бўлади, конференция сайлов кампаниясида партия олдида турган вазифаларни, марксистик матбуот проблемаларини ва съездга тайёргарлик кўриш масалаларини муҳокама қилади.

Совет Иттифоқи билан муносабатларни нормаллаштириш учун

МОНТЕВИДЕО, 30 август. (ТАСС). «Импренса популар» газетаси билдиради: Бразилия миллий конгрессининг депутатлар палатаси ташқи ишлар комиссияси раисининг ўринбосари Ивете Варгас Сан-Паулода радио орқали сўзлади. У яқинда Совет Иттифоқига бориб келган Бразилия парламент делегациясига бошчилик қилган эди. Ивете Варгас ўз сўзида совет халқининг муваффақиятларини таъкидлаб, Бразилия Совет Иттифоқи билан ва социалистик лагердаги бошқа мамлакатлар билан дипломатия ва савдо муносабатларини ўрнатиши зарур, деб уқтириб ўтди.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ВА ЛАОС КОРОЛЛИГИ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИНИНГ МУЗОКАРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

ХАНОЙ, 29 август. (ТАСС). Бугун Ханойда Вьетнам Демократик Республикасининг бош министр ва ташқи ишлар министри Фам Ван Донг бошчилигидаги ҳукумат делегацияси билан Лаос короллигининг бош министр ва ташқи ишлар министри Суванна Фума бошчилигидаги ҳукумат делегацияси ўртасида олиб борилган музокараларнинг якунлари тўғрисидаги ахборотни имзолаш маросими бўлди.

Ҳамжиҳатлик ва самимият вазиятида ўтган музокаралар натижасида, дейилади ахборотда, томонлар шундай битимга келдиларки, ҳар иккала мамлакат мустақилликка эришган ҳозирги пайтда илгари шу мамлакатлар ўртасида бўлиб келган яхши қўшничилик муносабатларини тиклаш ва ўзаро манфаатдорлик ҳамда тинч-тотув яшашнинг беш принципи асосида ривожлантириш зарур.

Лаос короллиги ҳукумати, дейилади сўнгра ахборотда, ўзининг тинчлик ва бетарафлик сиёсатини ўтказишга, ҳеч қандай ҳарбий блокларга қўшилмасликка ва 1954 йилги Женева битимларида писанда қилинган ҳоллардан ташқари ўз территориясини чет эл ҳарбий базалари учун беришга рози бўлмасликка қатъий қарор қилганлигини айтади.

Ахборотда шу нарса уқтириб ўтилганки, Ҳинди-Хитойда, Шарқи-Жанубий Осиёда ва бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш мақсадида Женева битимлари Лаосда ҳам, шунингдек Вьетнамда ҳам қатъий бажарилиши лозим.

Сўнгра ахборотда, Лаос билан Вьетнам ўртасида иқтисодий ва маданий муносабатлар ўрнатиш ҳамда бир-бирига дўстлик делегациялари юбориб туриш зарурлиги кўрсатиб ўтилади.

Кришна Менонниng Қоҳирада бўлиши

ҚОҲИРА, 31 август. (ТАСС). Лондонда бўлиб ўтган конференциядаги Ҳиндистон делегациясининг бошлиғи Кришна Менон 29 августда Қоҳирага келган эди. У келган куниёқ Миср президенти Жамол Абдил Носир томонидан қабул қилиниб, у билан суҳбатлашди. Суҳбат икки соатча давом қилди.

Кришна Менон ташқи ишлар министри Маҳмуд Фавзий билан ҳам кенгашди.

Кеча Менон билан президент Носир яна учрашдилар.

Кришна Менон мухбирларнинг саволларига жавоб қайтариб, унинг президент Носир билан Қоҳирада қилган суҳбатлари Лондон кенгаши ишини умуман обзор қилишга, шунингдек Сувайш проблемаси муносабати билан вужудга келган аҳволга тааллуқли бўлганлигини айтди.

Мисрда инглиз жосуслик ташкилоти қатнашчиларининг иши юзасидан тергов

ҚОҲИРА, 30 август. (ТАСС). Матбуотнинг хабар беришича, Мисрдаги инглиз жосуслик ташкилоти қатнашчиларининг иши юзасидан бошланган тергов давом этмоқда. МЕН агентлигининг билдиришича, Миср бош прокурори Хофиз Сабек прокуратура қўлида Мисрдаги инглиз жосуслик ташкилотларининг иш олиб борганлигини тасдиқлайдиган муҳим ҳужжатлар бор, деган.

Кеча яна бир қанча кишилар қамоққа олинди. Қамалганлар орасида англия табааси Жеймс Зарб ҳам бор. Шу билан жосуслик ташкилотининг иши юзасидан учта инглиз қамоққа олинди.

Англия элчихонасининг иккита биринчи секретари жосуслик ишига аралашганликлари учун Миср маъмурларининг фармойишига мувофиқ, мамлакатдан сургун қилинадилар.

МЕН агентлигининг билдиришича, қамоққа олинганлар ўзлари иштирок этган жосуслик ташкилоти Қоҳирадаги Англия элчихонаси баъзи ходимларининг раҳбарлиги остида Англия фойдасига иш олиб борганлигига иқрор бўлганлар.

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ВИСТАВКАСИ ОЧИЛДИ

30 августда Москвада, М. Горький номидаги Марказий маданият ва истироҳат паркида, Вьетнам Демократик Республикасининг виставкаси очилди. Виставкани Вьетнам Демократик Республикасининг маданият министрлиги, Бутуниттифоқ савдо палатаси президиуми ва Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Бутуниттифоқ жамияти ташкил этди.

Вьетнам Демократик Республикасининг Москвадаги виставкаси Демократик Вьетнам тузилганига 11 йил тўлишига бағишлаб очилди. Виставка икки катта бўлимдан иборат. Биринчи бўлимда томошабинлар чиройлик манзаралар, ажойиб архитектура ёдгорликлари тасвирланган фотографияларни, сурат ва панноларни ҳамда Вьетнамнинг қиёфасини кўрсатувчи бошқа экспонатларни қизиқиб қарайдилар. Стендларда миллий кийимларнинг намуналари, қадимий чалғу асбоблари, чиройлик керамика буюмлари, лакка ишланган бадиий буюмлар бор. Вьетнамнинг табиий бойликларига бағишланган заллардан бирида дарахтларнинг қимматли турлари кўрсатилган.

Виставкага келган кишилар Вьетнам халқининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб борган қаҳрамонона курашига бағишланган залларни зўр қизиқиш билан томоша қиладилар. Кўп заллар Вьетнам ҳаётидаги энг муҳим воқиаларни, Вьетнамда тинчлик ўрнатилишини акс эттиради.

Иккинчи бўлимнинг залларида Вьетнам Демократик Республикасининг енгил саноати ва кустарчилик саноати ишлаб чиқараётган хилма-хил маҳсулотлар кўрсатилган.

Вьетнам Демократик Республикасининг Москвадаги виставкаси сентябрь ойининг охиригача очиқ бўлади. (ТАСС).

АВСТРИЯДАН «ДЎСТЛИК ПОЕЗДИ» КЕЛДИ

30 августда москваликлар Киев вокзалида «Дўстлик поезди»ни кутиб олдилар. Бу поездда Австриянинг 300 га яқин тинчлик тарафдорлари — Австриядаги тўққиз вилоят вакиллари келдилар. Улар орасида турли касбдаги кишилар: металлист ишчилар, темир йўлчилар, инженерлар, врачлар, хизматчилар, архитекторлар, уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи хотинлар, спортчилар бор.

Перронда бўлиб ўтган митингда келганларни Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети раисининг ўринбосари З. А. Лебедева ва Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари А. Г. Зайцев самимий табрикладилар.

Австриялик туристлар номидан веналик металлист ишчи Фридрих Бергер жавоб нутқи сўзлади.

— Бизнинг бу ерда самимий кутиб олинганлигимиз учун жуда хурсанд эканлигимизни айтишни истайман, — деди у. — Биз совет тупроғига етиб келганимиздан бери совет халқининг бизга чинакам дўстларча муносабатда бўлаётганлиги бизни ғоят қувонтирди.

— Австрийс халқи тинчликни севади, — деди у. — Биз, австриялик уч юз киши сизларга шуни айтмоқчимиз. Сизлар ҳам тинчлик ишига содиқ эканлигингизни биламиз. Биз Совет Иттифоқида бўлишимиз халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга ёрдам беришини астойдил истаймиз.

Австриялик туристлар ўша куниёқ Москва бўйлаб саёҳат қилдилар. (ТАСС).

„Пахтакор" командасининг ғалабаси

Кеча «Пахтакор» стадионида «Б» класс бўйича «Пахтакор» командаси билан «Спартак» (Ереван) командаси ўртасида СССР биринчилиги учун навбатдаги футбол мусобақаси ўтказилди. Стадионга ўйинни томоша қилиш учун жуда кўп кишилар келган эди.

Бу учрашув Тошкент футболчиларининг аввалги ўйинлардан тўғри хулоса чиқариб олганликларини кўрсатди. Ўйин бошланиши биланоқ «Пахтакор» командаси ташаббусни ўз қўлига олиб, меҳмонлар дарбозасига биринчи тўпни уриб киритади. Шундан сўнг ереванликлар бироз саросимага тушиб қоладилар. Дастлабки муваффақиятдан руҳланган Тошкент футболчилари ҳужумни кучайтира бориб, ўйиннинг биринчи ярми тугашига оз вақт қолганда иккинчи тўпни уриб киритадилар.

Ўйиннинг иккинчи ярмида меҳмонлар анча ташаббус кўрсатиб ўйнаб, тошкентликлар дарбозасига тез-тез ҳужум қилиб турдилар. Ана шундай ҳужумларнинг бирида улар тошкентликлар дарбозасига биринчи тўпни киритадилар. Шундан сўнг ўйин янада қизғин тус олиб кетди. Меҳмонларнинг шиддатли ҳужумларига Тошкент футболчилари ўз дарбозаларини актив ва мустаҳкам қўриқлаш билан жавоб бериб турдилар. «Пахтакор» футболчилари ўйиннинг иккинчи ярмида гарчи камдан-кам ҳужум қилиб турса-да, бироқ уларнинг ҳужумлари ниҳоятда шиддатли ва хавфли эди.

Шундай қилиб, бу учрашув Тошкент «Пахтакор» командасининг фойдасига 2:1 ҳисоби билан тугади.

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

ТЕАТРЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — отпускага чиқиш олдидан сўнгги спектакллар— 1/IX да **Зафар.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 8 ва 10 да **Безовта баҳор**, кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да **Бахт билан учрашув.**

«ИСКРА» — кундуз **Бахт билан учрашув**, кеч соат 8-20 минутдан **Доктор Гоберт майер.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 4 гача **Қароқчи бўри**, кундуз соат 4 дан **Безовта баҳор.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Момақалдироқ.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «ИСКРА» — **Бахт билан учрашув.**

«ИСКРА» (Кафанов номли парк) — **Чайкалар гаванда ўлади.**

«ХИВА», ТЕЛЬМАН НОМЛИ — **Безовта баҳор.**

«САЛЮТ» — **Бўйиндаги Анна.**

СТАЛИН НОМЛИ ПАРКДА

(Комсомол кўли)
1 ва 2 сентябрда

ДЎСТЛИК КАРНАВАЛИ

Билетлар ҳозирдан район комсомол комитетлари, шаҳар парклари кассаларида ва район кассаларида, шунингдек корхоналардаги вакиллар томонидан сотилади.

2 сентябрда
ўқув йилининг бошланишига
бағишланган

БОЛАЛАР КОСТЮМЛИ САЙИЛИ

Сайил эрталаб соат 11 дан бошланади. Билетлар ҳамма парк кассаларида, район кассирлари томонидан ва Пионер саройларида сотилади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА

(ёзги бино)
2 сентябрда

КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Розия Каримова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар ва солистлар қатнашади.

Программани Ўзбекистон ССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Раззоқ Ҳамроев** олиб боради.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

(қишки бино
ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Ҳабиб Саидов асари
КЎНГИЛ КУЙЛАРИ

3 пардали музикали драма. **М. Левиев** музикаси.

Режиссёр — **Мирвали Миртолипов**, дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Фазлиддин Шамсиддинов**, рассом — **Зуҳур Ғоипов**, балетмейстер — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Розия Каримова.**

Коллектив бўлиб кўриш учун 38-226-телефон орқали заявкалар қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33282 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 08420 «Қизил Ўзбекистон» «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1512.